

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 236/2012 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 14. marca 2012

o prodaji na kratko in določenih vidikih poslov kreditnih zamenjav

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

države članice, niso bili usklajeni, saj v Uniji ni posebnega skupnega regulativnega okvira, ki bi urejal vprašanja prodaje na kratko.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Pristojni organi v več državah članicah in nadzorni organi v tretjih državah, na primer Združenih državah Amerike in na Japonskem, so septembra 2008, ko je finančna kriza dosegla vrhunec, sprejeli nujne ukrepe za omejitev ali prepoved prodaje na kratko nekaterih ali vseh vrednostnih papirjev. Ukrepi so zaradi pomislekov, da lahko v času znatne finančne negotovosti prodaja na kratko dodatno prispeva k padcu cen delnic, zlasti finančnih institucij, kar bi lahko celo ogrozilo njihov obstoj in povzročilo sistemska tveganja. Ukrepi, ki so jih sprejele

- (2) Da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga in izboljšajo pogoji njegovega delovanja, zlasti kar zadeva finančne trge, ter da se zagotovi visoka raven varstva potrošnikov in vlagateljev, je treba določiti skupen regulativni okvir za zahteve in pooblastila v zvezi s prodajo na kratko in posli kreditnih zamenjav ter zagotoviti večjo usklajenost in doslednost med državami članicami, ko je treba sprejemati ukrepe v izjemnih razmerah. Uskladiti je treba pravila za prodajo na kratko in nekatere vidike poslov kreditnih zamenjav, da se prepreči nastanek ovir za pravilno delovanje notranjega trga, saj se sicer lahko zgodi, da bodo države članice še naprej sprejemale različne ukrepe.

- (3) Primerno in nujno je, da se navedena pravila zakonodajno oblikujejo kot uredba, s čimer se zagotovi, da se bodo določbe, ki zasebnim strankam neposredno naložajo obveznosti v zvezi s priglasitvijo in razkritjem neto kratkih pozicij v nekaterih instrumentih ter nekriti prodaji na kratko, enotno uporabljale po vsej Uniji. Uredba je nujna tudi zato, da se Evropskemu nadzornemu organu (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA), ustanovljenem z Uredbo (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, dodelijo pooblastila za usklajevanje ukrepov, ki jih sprejmejo pristojni organi, ali za sprejemanje lastnih ukrepov.

- (4) Področje uporabe te uredbe bi moralo biti čim bolj široko, da se zagotovi preventivni regulativni okvir za izjemne razmere. Ta okvir bi moral zajemati vse finančne instrumente, obenem pa bi moral zagotoviti sorazmeren odziv na tveganja, ki bi lahko nastali pri prodaji na kratko različnih instrumentov. Zato bi morali biti pristojni organi in ESMA pooblašteni, da ukrepe v zvezi z vsemi vrstami finančnih instrumentov, ki presega trajne ukrepe, veljavne samo za posamezne vrste

⁽¹⁾ UL C 91, 23.3.2011, str. 1.

⁽²⁾ UL C 84, 17.3.2011, str. 34.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 21. februarja 2012.

⁽⁴⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 84.

instrumentov, sprejmejo samo v izjemnih razmerah in ko so jasno opredeljena tveganja, ki jih je treba obravnavati.

- (5) Da se odpravijo trenutne neenotne razmere, v katerih so države članice sprejemale različne ukrepe, ter da se omeji možnost, da pristojni organi sprejmejo različne ukrepe, je pomembno, da se potencialna tveganja, ki izhajajo iz prodaje na kratko in poslov kreditnih zamenjav, obravnavajo usklajeno. Določiti bi bilo treba zahteve za odpravo ugotovljenih tveganj, ne da bi bile pri tem po nepotrebnem zmanjšane koristi, ki jih prodaja na kratko zagotavlja za kakovost in učinkovitost trgov. Prodaja na kratko bi lahko imela v nekaterih primerih škodljive učinke, vendar ima v običajnih tržnih razmerah pomembno vlogo pri zagotavljanju pravilnega delovanja finančnih trgov, zlasti v smislu likvidnosti trgov in učinkovitega oblikovanja cen.
- (6) Sklicevanja na fizične in pravne osebe v tej uredbi bi moralo vključevati registrirana poslovna združenja, ki niso pravne osebe.
- (7) Večja preglednost pri znatnih neto kratkih pozicijah v določenih finančnih instrumentih bo verjetno koristila tako regulatornim organom kot udeležencem na trgu. Za delnice, ki so uvrščene v trgovanje na mestu trgovanja v Uniji, bi bilo treba uvesti dvostopenjski model, ki zagotavlja večjo preglednost pri znatnih neto kratkih pozicijah v delnicah na ustrezni ravni. Pri nižjem pragu bi bilo treba pozicijo priglasiti zasebno zadevnim regulatornim organom, da se jim omogoči spremljanje in po potrebi preiskava prodaje na kratko, ki bi lahko povzročila sistemska tveganja, pomenila zlorabo ali ustvarila motnje na trgih; pri višjem pragu bi bilo treba pozicije javno razkriti trgu, da se drugim udeležencem na trgu zagotovijo koristne informacije o znatnih posameznih kratkih pozicijah v delnicah.
- (8) Treba bi bilo uvesti zahtevo, da se regulatornim organom priglasijo znatne neto kratke pozicije v državnih vrednostnih papirjih v Uniji, saj bi se s takšno priglasitvijo zagotovilo pomembne informacije, ki bi tem organom pomagale spremljati, ali take pozicije dejansko ustvarjajo sistemska tveganja oziroma se uporabljajo za namene zlorabe. Ta zahteva bi morala vključevati samo zasebno razkritje regulatornim organom, saj bi objava informacij o teh instrumentih na trgu lahko negativno vplivala na trge državnih vrednostnih papirjev, na katerih je likvidnost že oslabljena.
- (9) Zahteve glede priglasitve v zvezi z državnimi vrednostnimi papirji bi morale veljati za dolžniške instrumente, katerih izdajatelj je država članica in Unija, vključno z Evropsko investicijsko banko, vladnim oddelkom države članice, agencijo, pravnimi osebami s posebnim namenom listinjenja ali mednarodnimi finančnimi institucijami, ustanovljenimi v dveh ali več državah članicah, ki izdajo dolžniške instrumente v imenu države članice ali v imenu več držav članic, kot je evropski instrument za finančno stabilnost ali bodoči evropski mehanizem za stabilnost. V primeru zveznih držav članic bi se zahteve glede priglasitve morale uporabljati tudi za dolžniške instrumente, ki jih izdajo posamezne zvezne enote. Vendar pa se zahteve glede priglasitve ne bi smele uporabljati za druge regionalne ali lokalne organe oziroma poljavne organe v državi članici, ki izdajajo dolžniške instrumente. Namen dolžniških instrumentov, ki jih izda Unija, je državam članicam zagotoviti plačilnobilančno pomoč ali podporo za finančno stabilnost oziroma tretjim državam zagotoviti makrofinančno pomoč.
- (10) Da se zagotovi celovita in učinkovita preglednost, je pomembno, da zahteve glede priglasitve ne zajamejo samo kratkih pozicij, ustvarjenih s trgovanjem z delnicami ali državnimi vrednostnimi papirji na mestih trgovanja, temveč tudi kratke pozicije, ustvarjene s trgovanjem zunaj mest trgovanja, in neto kratke pozicije, ustvarjene z izvedenimi finančnimi instrumenti, kot so opcije, standardizirane terminske pogodbe, z indeksom povezani instrumenti, finančne pogodbe na razlike in stave na finančne razlike v ceni delnic ali državnih vrednostnih papirjev.
- (11) Ureditev preglednosti bi morala zagotavljati popolne in točne informacije o pozicijah fizičnih ali pravnih oseb, da bi bila koristna za regulatorne organe in trge. Da bi bile informacije regulatornim organom ali trgom o neto kratkih pozicijah fizičnih ali pravnih oseb v delnicah, državnih vrednostnih papirjih in poslih kreditnih zamenjav koristne, bi morale zajemati tako dolge in kratke pozicije.
- (12) Pri izračunu kratkih ali dolgih pozicij bi bilo treba upoštevati vse oblike ekonomskega interesa, ki ga ima fizična ali pravna oseba v zvezi z izdanim kapitalom družbe ali izdanimi državnimi vrednostnimi papirji države članice ali Unije. Zlasti bi bilo treba upoštevati ekonomski interes, ki je neposredno ali posredno pridobljen z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, kot so opcije, standardizirane terminske pogodbe, finančne pogodbe na razlike in stave na finančne razlike v ceni delnic ali državnih vrednostnih papirjev, ter indeksi, košarice vrednostnih papirjev in indeksi investicijski skladi. V primeru pozicij v državnih vrednostnih papirjih bi bilo treba upoštevati tudi posle kreditnih zamenjav v zvezi z izdajatelji državnih vrednostnih papirjev.

- (13) Poleg ureditve preglednosti, določene v tej uredbi, bi morala Komisija v okviru revizije Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov ⁽¹⁾ preučiti, ali bi vključitev informacij o prodaji na kratko v transakcijska poročila, ki jih investicijska podjetja posredujejo pristojnim organom, pomenila koristne dodatne informacije, ki bi pristojnim organom omogočale spremljanje ravni prodaje na kratko.
- (14) Nakup instrumenta zamenjave kreditnega tveganja brez dolge pozicije v osnovnih državnih vrednostnih papirjih ali v sredstvih, portfelju sredstev, finančnih obveznostih ali finančnih pogodbah, katerih vrednost je v korelaciji z vrednostjo državnega vrednostnega papirja, je lahko z ekonomskega vidika enak sprejetju kratke pozicije v osnovnem dolžniškem instrumentu. Zato bi bilo treba v izračun neto kratke pozicije v državnih vrednostnih papirjih vključiti posle kreditnih zamenjav v zvezi s finančno obveznostjo izdajatelja državnih vrednostnih papirjev. Pozicijo v poslu kreditne zamenjave bi bilo treba upoštevati tako za namen določanja, ali ima fizična ali pravna oseba znatno neto kratko pozicijo v državnih vrednostnih papirjih, ki jo je treba priglasiti pristojnemu organu, in, kadar pristojni organ odloži omejitve za transakcije nekritih poslov kreditnih zamenjav, za namen določanja znatne nekrita pozicije v poslu kreditne zamenjave v zvezi z izdajateljem državnega vrednostnega papirja, ki jo je treba priglasiti pristojnemu organu.
- (15) Za zagotovitev stalnega spremljanja pozicij bi morala ureditev preglednosti vključevati tudi priglasitev ali razkritje, kadar sprememba v neto kratki poziciji privede do prekoračitve določenih pragov ali padca pod te pragove.
- (16) Da bo ureditev preglednosti učinkovita, je pomembno, da se uporablja ne glede na to, kje ima fizična ali pravna oseba – ki ima sicer znatno neto kratko pozicijo v družbi, katere delnice so uvrščene v trgovanje na mestu trgovanja v Uniji, ali neto kratko pozicijo v državnih vrednostnih papirjih, ki jih izda država članica ali Unija – prebivališče ali sedež, tudi če je to v tretji državi.
- (17) Opredelitev prodaje na kratko ne bi smela vključevati dogovora o začasni prodaji med dvema strankama, pri kateri ena stranka drugi proda vrednostni papir po dogovorjeni ceni z obvezo, da bo vrednostni papir pozneje ponovno odkupila po drugačni dogovorjeni ceni, ali pogodbe o izvedenem finančnem instrumentu, pri kateri je dogovorjeno, da bodo vrednostni papirji prodani po dogovorjeni ceni nekoč v prihodnosti. Opredelitev ne bi smela vključevati prenosa vrednostnih papirjev na podlagi dogovora o posojanju vrednostnih papirjev.
- (18) Nekrita prodaja na kratko delnic in državnih vrednostnih papirjev se včasih obravnava kot dejavnik, ki povečuje potencialno tveganje nezmožnosti poravnave in nestanovitnosti. Primerno je, da se takšna tveganja zmanjšajo s sorazmernimi omejitvami nekrita prodaje na kratko takšnih instrumentov. Pri podrobnih omejitvah bi bilo treba upoštevati različne ureditve, ki se trenutno uporabljajo za krito prodajo na kratko. Te vključujejo na primer ločen dogovor o začasni prodaji, na podlagi katerega oseba, ki je izvedla prodajo na kratko vrednostnega papirja, ponovno odkupi enakovreden vrednostni papir, in sicer dovolj zgodaj, da se omogoči poravnava transakcije prodaje na kratko ter vključijo tudi dogovori o zavarovanju, če je uporabniku zavarovanja omogočeno, da z vrednostnim papirjem poravnava transakcijo prodaje na kratko. Dodatni primeri so: nove izdaje delnic (ponudbe) družb za obstoječe delničarje, bazeni za posojanje in dogovori o začasni prodaji, ki jih zagotavljajo na primer mesta trgovanja, sistemi kliringa ali centralne banke.
- (19) Pri nekriti prodaji na kratko delnic mora fizična ali pravna oseba s tretjo osebo skleniti dogovor, s katerim navedena tretja oseba potrdi, da je delnica na voljo, kar pomeni, da tretja oseba zagotovi, da bo delnica na voljo za poravnavo ob roku. Za tako potrditev je potrebno, da temelji na ukrepih, ki jih sprejme navedena tretja oseba, zato da bo fizična ali pravna oseba upravičeno lahko pričakovala, da bo poravnavo mogoče izvesti ob roku. Taki ukrepi vključujejo dodelitev delnice za izposajo ali nakup s strani tretje osebe, tako da je poravnavo mogoče izvesti ob roku. Da bi bila prodaja na kratko krita z nakupom delnice v istem dnevu, bi morali to vključevati potrditev tretje osebe, da meni, da si je delnice mogoče zlahka izposoditi ali jih kupiti. ESMA bi moral pri določanju ukrepov, ki so potrebni za upravičeno pričakovanje, da bo poravnavo mogoče izvesti ob roku, upoštevati likvidnost delnic, zlasti raven prometa in lahkoto, s katero se nakup, prodaja ali izposoja odvija z minimalnim učinkom na trg.
- (20) V zvezi z nekrito prodajo na kratko državnih vrednostnih papirjev bi se lahko dejstvo, da bo prodaja na kratko krita z nakupom državnega vrednostnega papirja v istem dnevu, štelo kot primer upravičenega pričakovanja, da bo poravnavo mogoče izvesti ob roku.
- (21) Posli zamenjav kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev bi morali temeljiti na načelu interesa, ki ga je mogoče zavarovati, obenem pa bi bilo treba priznati, da lahko poleg lastništva obveznic obstajajo še drugi interesi v zvezi z izdajateljem državnega vrednostnega papirja. Taki interesi vključujejo varovanje pred tveganjem plačilne nesposobnosti izdajatelja državnega vrednostnega papirja, kadar ima fizična ali pravna oseba dolgo

⁽¹⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

pozicijo v državnih vrednostnih papirjih tega izdajatelja, ali varovanje pred tveganjem zmanjšanja vrednosti državnega vrednostnega papirja, če ima fizična ali pravna oseba premoženje ali obveznosti, ki se nanašajo na subjekte javnega ali zasebnega sektorja v zadevni državi članici in katerih vrednost je v korelaciji z vrednostjo državnega vrednostnega papirja. Tako premoženje bi, med drugim, moralo vključevati finančne pogodbe, portfelj sredstev ali finančnih obveznosti, pa tudi transakcije z obrestno ali valutno zamenjavo, za katere se uporabi posel zamenjave kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev kot orodje upravljanja tveganja nasprotne stranke za varovanje pred izpostavljenostjo pri finančnih in zunanjetrgovinskih pogodbah. Nobena pozicija ali portfelj pozicij, uporabljen v okviru varovanja pred izpostavljenostjo pri državnemu dolgu, se ne bi smela šteti kot nekrita pozicija v poslih zamenjave kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev. To zajema vsako izpostavljenost centralni, regionalni ali lokalni upravi, subjektom javnega sektorja ali izpostavljenost, za katero jamči kateri koli omenjeni subjekt. Poleg tega bi morala biti vključena tudi izpostavljenost subjektom javnega sektorja v zadevni državi članici. V tem okviru bi bilo treba upoštevati vsako izpostavljenost, vključno s posojili, kreditnim tveganjem nasprotne stranke (vključno z morebitno izpostavljenostjo, za katero je potreben regulatorni kapital), terjatve in jamstva. To vključuje tudi posredno izpostavljenost kateremu koli omenjenemu subjektu, ki med drugim nastane zaradi izpostavljenosti indeksom, skladom ali pravnim osebam s posebnim namenom listinjenja.

(22) Ker bi lahko vstop v posel zamenjave kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev brez osnovne izpostavljenosti tveganju zmanjšanja vrednosti državnih vrednostnih papirjev negativno vplival na stabilnost trgov državnih vrednostnih papirjev, bi bilo treba fizičnim ali pravnim osebam prepovedati sklepanje takih nekritih pozicij v poslih zamenjav kreditnega tveganja. Vendar bi moralo biti pristojnim organom omogočeno, da ob prvih začetnih znakih, da trg državnih vrednostnih papirjev ne deluje pravilno, začasno odpravijo tako omejitve. Taka začasna ukinitve omejitve pristojnega organa, bi morala temeljiti na utemeljenih razlogih po analizi kazalnikov, določenih v tej uredbi. Pristojnim organom bi morala biti tudi omogočena uporaba dodatnih kazalnikov.

(23) Primerno je tudi vključiti zahteve za centralne nasprotno stranke v zvezi s postopki kritnega nakupa in globami za neizvedene poravnave transakcij z delnicami. Osnovni standardi discipline pri poravnavi bi se morali določiti z zahtevami glede postopkov kritnega nakupa in pozne poravnave. Zahteve v zvezi s kritnim nakupom in nalažanjem denarnih kazni bi morale biti dovolj prožne, da

bi se centralna nasprotna stranka, ki je odgovorna za vzpostavitev takšnih postopkov, lahko zanesla na to, da bo kakšen drug udeleženec na trgu operativno izvedel kritni nakup oziroma naložil globo. Vendar je za pravilno delovanje finančnih trgov bistveno, da se širši vidiki discipline pri poravnavi uredijo v horizontalnem zakonodajnem predlogu.

(24) Ukrepi v zvezi z državnimi vrednostnimi papirji in posli zamenjav kreditnega tveganja državnih vrednostnih papirjev, vključno z ukrepi za večjo preglednost in omejitvami za nekrito prodajo na kratko, bi morali določati zahteve, ki so sorazmerne ter hkrati preprečujejo negativni učinek na likvidnost trgov državnih obveznic in začasni prodaj državnih obveznic.

(25) Delnice se vse bolj uvrščajo v trgovanje na različnih mestih trgovanja znotraj in v tretjih državah. Na mesta trgovanja v Uniji so v trgovanje uvrščene tudi delnice številnih velikih družb s sedežem v tretjih državah. Zaradi učinkovitosti je primerno, da se vrednostni papirji izvzamejo iz nekaterih zahtev po priglasitvi in razkritju, če je njihovo glavno mesto trgovanja v tretji državi.

(26) Dejavnosti vzdrževanja trga imajo ključno vlogo pri zagotavljanju likvidnosti na trgih v Uniji, vzdrževalci trga pa morajo za opravljanje te naloge sprejemati kratke pozicije. Uvedba zahtev za te dejavnosti bi lahko močno omejila zmožnost trgov za zagotavljanje likvidnosti in imela velik negativen učinek na učinkovitost trgov Unije. Poleg tega se od vzdrževalcev trga ne bi pričakovalo, da sprejemajo znatne kratke pozicije, razen za zelo kratka obdobja. Zato je primerno, da se fizične ali pravne osebe, ki so vključene v take dejavnosti, izvzamejo iz zahtev, ki bi lahko zmanjšale njihovo sposobnost izvajanja take funkcije in torej negativno vplivale na trge Unije. Da bodo takšne zahteve zajele tudi enakovredne subjekte iz tretjih držav, je treba uvesti postopek za presojo enakovrednosti trgov tretjih držav. Izjema bi morala veljati za različne vrste dejavnosti vzdrževanja trga, vendar ne za trgovanje za lastni račun. Prav tako je primerno, da se izvzamejo nekatere dejavnosti na primarnem trgu, na primer dejavnosti, povezane z državnimi vrednostnimi papirji in stabilizacijskimi shemami, saj so to pomembne dejavnosti, ki podpirajo učinkovito delovanje trgov. Pristojne organe bi bilo treba obvestiti o uporabi izjem in jih pooblastiti, da fizični ali pravni osebi prepovejo uporabo izjeme, če ne izpolnjuje zadevnih meril za to. Pristojni organi bi morali imeti tudi možnost, da od fizične ali pravne osebe zahtevajo informacije in s tem spremljajo uporabo izjeme.

- (27) V primeru neugodnega razvoja dogodkov, ki bi resno ogrozil finančno stabilnost ali tržno zaupanje v državi članici ali Uniji, bi morali pristojni organi razpolagati s pooblastili za posredovanje, na podlagi katerih lahko zahtevajo dodatno preglednost ali začasno omejijo prodajo na kratko, posle kreditnih zamenjav ali druge transakcije, da se prepreči nenadzorovan padec cene finančnega instrumenta. Taki ukrepi so lahko nujni zaradi različnih neugodnih dogodkov ali neugodnega razvoja dogodkov, ki ne vključuje samo finančnih ali ekonomskih dogodkov, ampak tudi na primer naravne nesreče ali teroristična dejanja. Poleg tega se lahko zgodi, da se neugodni dogodki ali neugoden razvoj dogodkov, ki zahteva ukrepanje, pojavijo le v eni državi članici in nimajo čezmejnih učinkov. Takšna pooblastila morajo biti dovolj prožna, da lahko pristojni organi obvladajo vrsto različnih izjemnih razmer. Pristojni organi bi morali pri sprejemanju takšnih ukrepov ustrezno upoštevati načelo sorazmernosti.
- (28) Ker ta uredba obravnava le omejitve prodaje na kratko in poslov kreditnih zamenjav za preprečitev nenadzorovanega padca cene finančnih instrumentov, bi bilo potrebno po drugih vrstah omejitev, kot so omejitve pozicij ali omejitve produktov, ki lahko povzročijo resno zaskrbljenost glede varstva vlagateljev, primerneje obravnavati v okviru Komisijine revizije Direktive 2004/39/ES.
- (29) Čeprav so pristojni organi navadno najprimernejši za spremljanje razmer na trgu in prvo odzivanje na neugoden dogodek ali razvoj dogodkov, saj odločajo, ali je finančna stabilnost ali tržno zaupanje resno ogroženo in ali so potrebni ukrepi za rešitev takšnega položaja, bi morala biti pooblastila v zvezi s tem ter pogoji in postopki za njihovo uporabo čim bolj usklajeni.
- (30) V primeru znatnega padca cene finančnega instrumenta na mestu trgovanja bi moral imeti pristojni organ tudi možnost, da začasno omeji prodajo na kratko zadevnega finančnega instrumenta na tem mestu, ki sodi v njegovo jurisdikcijo, ali zahtevati, da ESMA omeji takšno prodajo na kratko v drugih jurisdikcijah z namenom hitrega ukrepanja ter tako za kratko obdobje prepreči nenadzorovan padec cene zadevnega instrumenta. Pristojni organ bi moral biti tudi dolžan ESMA obvestiti o taki odločitvi, tako da lahko ESMA nemudoma obvesti pristojne organe drugih držav članic z mesti trgovanja, na katerih se trguje z istim instrumentom, uskladi sprejemanje ukrepov v teh državah članicah in jim po potrebi pomaga pri doseganju sporazuma ali pa sam sprejme odločitev v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.
- (31) Če neugoden dogodek ali razvoj dogodkov zajema več kot eno državo članico ali ima druge čezmejne učinke, denimo v primeru, ko je finančni instrument uvrščen v trgovanje na različnih mestih trgovanja v več državah članicah, je tesno posvetovanje in sodelovanje med pristojnimi organi bistvenega pomena. ESMA bi moral imeti v takšnih razmerah ključno usklajevalno vlogo in bi moral zagotavljati dosledno delovanje pristojnih organov. Pri opravljanju te funkcije mu bo pomagalo dejstvo, da je ESMA sestavljen iz predstavnikov pristojnih organov. Poleg tega, bi morali biti pristojni organi pristojni sprejemati ukrepe, kadar imajo interes posredovati.
- (32) ESMA bi moral poleg usklajevanja ukrepov pristojnih organov zagotoviti tudi, da pristojni organi sprejmejo ukrepe samo, če je to nujno in sorazmerno. ESMA bi moral biti zmožen pristojnim organom predložiti mnenja glede uporabe pooblastil za posredovanje.
- (33) Čeprav so pristojni organi navadno najprimernejši za spremljanje razmer na trgu in hitro odzivanje na neugoden dogodek ali razvoj dogodkov, bi moral biti tudi ESMA pooblaščen, za sprejetje ukrepov, če prodaja na kratko in druge povezane dejavnosti ogrožajo pravilno delovanje in integriteto finančnih trgov ali stabilnost celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela, če obstajajo čezmejni učinki in pristojni organi niso sprejeli zadostnih ukrepov za odpravo ogroženosti. Kadar bi lahko ukrep imel učinke, ki presegajo finančne trge, kot se lahko zgodi pri izvedenih finančnih instrumentih na blago, ki se uporabljajo za varovanje fizičnih pozicij, bi se moral ESMA, kadar je le mogoče, posvetovati z Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB), ustanovljenim z Uredbo (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja⁽¹⁾ in drugimi zadevnimi organi.
- (34) Pooblastila ESMA v skladu s to uredbo, da omeji prodajo na kratko in druge povezane dejavnosti v izjemnih razmerah, so oblikovana v skladu s členom 9(5) Uredbe (EU) št. 1095/2010. Ta pooblastila ne bi smela posegati v njegova pooblastila v izrednih razmerah v skladu s členom 18 Uredbe (EU) št. 1095/2010. ESMA bi moral biti zlasti pooblaščen za sprejemanje posameznih sklepov, v skladu s katerimi morajo pristojni organi sprejeti ukrepe, ali posameznih sklepov, naslovljenih na udeležence na finančnem trgu na podlagi člena 18 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

⁽¹⁾ UL L 331, 15.12.2010, str. 1.

- (35) Sklicevanja v tej uredbi na člena 18 in 38 Uredbe (EU) št. 1095/2010 so pojasnjevalnega značaja. Navedena člena se uporabljata tudi brez takega sklicevanja.
- (36) Pooblastila za posredovanje, ki jih imajo pristojni organi in ESMA, da omejijo prodajo na kratko, posle kreditnih zamenjav in druge transakcije, bi morala biti samo začasna ter se izvajati samo v obdobju in obsegu, ki so potrebna za odpravo določene grožnje.
- (37) Zaradi posebnih tveganj, ki lahko nastanejo pri poslih kreditnih zamenjav, morajo pristojni organi te transakcije skrbno spremljati. Pristojni organi bi morali biti zlasti pooblašteni, da v izjemnih primerih od fizičnih ali pravnih oseb, ki vstopajo v take transakcije, zahtevajo informacijo o namenu takšnega posla.
- (38) ESMA bi moralo biti dodeljeno pooblastilo, da izvaja preiskave v zvezi z zadevo ali prakso, povezano s prodajo na kratko ali posli kreditnih zamenjav, da presodi, ali ta zadeva oziroma praksa morebiti ogroža finančno stabilnost ali tržno zaupanje. Če ESMA izvede tako preiskavo, bi moral objaviti poročilo z ugotovitvami.
- (39) Ker se nekatere določbe te uredbe uporabljajo za fizične ali pravne osebe in dejavnosti v tretjih državah, je potrebno da sodelovanje med pristojni organi in nadzorni organi v tretjih državah v določenih primerih sodelujejo. Pristojni organi bi zato morali skleniti dogovore z nadzornimi organi v tretjih državah. ESMA bi moral usklajevati oblikovanje takšnih dogovorov o sodelovanju in izmenjavo informacij, ki jih predložijo tretje države, med pristojnimi organi.
- (40) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznavata zlasti Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (Listina), zlasti pravico do varstva osebnih podatkov iz člena 16 PDEU in členu 8 Listine. Preglednost v zvezi z znatnimi neto kratkimi pozicijami, vključno z javnim razkritjem ob preseganju določene mejne vrednosti, kakor je predvideno v tej uredbi, je potrebna zlasti zaradi stabilnosti finančnih trgov in varstva vlagateljev. Takšna preglednost bo regulatornim organom omogočila, da spremljajo uporabo prodaje na kratko v povezavi z nezakonitimi strategijami in njihovim učinkom prodaje na kratko na pravilno delovanje trgov. Poleg tega bi lahko takšna preglednost pomagala zmanjšati asimetrijo informacij in hkrati zagotavljala, da so vsi udeleženci na trgu ustrezno obveščeni o tem, v kolikšnem obsegu prodaja na kratko vpliva na cene. Vsaka izmenjava ali prenos informacij med pristojnimi organi bi morala biti v skladu s pravili o prenosu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽¹⁾. Vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani ESMA bi moral biti v skladu s pravili o prenosu osebnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽²⁾; ta pravila bi se morala dosledno uporabljati za obdelavo osebnih podatkov za namene te uredbe.
- (41) Države članice bi morale ob upoštevanju načel iz sporočila Komisije o okrepitvi sistemov sankcij v sektorju finančnih storitev in pravnih aktov Unije, sprejetih na podlagi izsledkov navedenega sporočila, določiti pravila glede kazni in administrativnih ukrepov, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe, in zagotoviti, da se izvajajo. Te kazni in administrativni ukrepi, bi morali biti učinkovite, sorazmerni in odvračilni. Temeljiti bi morali na smernicah, ki jih je sprejel ESMA za spodbujanje konvergenca in medsektorske usklajenosti sistemov kazni v finančnem sektorju.
- (42) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije⁽³⁾. Komisija bi morala Evropski parlament obveščati o napredku glede sklepov, ki določajo enakovrednost pravnih in nadzornih okvirov tretjih držav z zahtevami te uredbe.
- (43) Na Komisijo bi bilo treba v skladu s členom 290 PDEU prenesti pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov v zvezi s podrobnostmi izračuna kratkih pozicij, kadar ima fizična ali pravna oseba nekrito pozicijo v poslih kreditnih zamenjav, s pragi za prigrasitev ali razkritje ter z dodatnimi opredelitvami meril in dejavnikov za določanje v katerih primerih neugoden dogodek ali razvoj resno ogroža finančno stabilnost ali tržno zaupanje v državi članici ali Uniji. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov ustreznih institucij, organov in agencij, kadar je to

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

⁽³⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

primerno. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istočasno, pravočasno in na ustrezen način.

(44) Komisija bi morala Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o primernosti predvidenih pragov za priglasitev in javno razkritje, o izvajanju omejitev in zahtev v zvezi s preglednostjo neto kratkih pozicij ter o smotrnosti kakšnih drugih omejitev ali pogojev v zvezi s prodajo na kratko in posli kreditnih zamenjav.

(45) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, čeprav so pristojni organi primernejši za spremljanje razvoja na trgu in ga bolje poznajo, se lahko celoten učinek težav, povezanih s prodajo na kratko in posli kreditnih zamenjav, v celoti zajame samo na ravni Unije, in je zato cilje te uredbe mogoče bolje doseči na ravni Unije, ki lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev.

(46) Ker so nekatere države članice že uvedle omejitve prodaje na kratko in ker ta uredba predvideva delegirane akte in zavezujoče tehnične standarde, ki bi morali biti sprejeti preden bi se lahko ustrezno uporabljala, bi bilo treba predvideti dovolj dolgo prehodno obdobje. Ker je bistvenega pomena, da se pred 1. novembrom 2012 natančno določi ključne nebstveni elementi, ki bodo zagotovili usklajenost udeležencev na trgu s to uredbo in izvajanje s strani pristojnih organov, je pred tem datumom potrebno Komisiji zagotoviti tudi sredstva za sprejete tehničnih standardov in delegiranih aktov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:

(a) finančne instrumente, v smislu točke (a) člena 2(1), ki so uvrščeni v trgovanje na mestu trgovanja v Uniji, vključno z instrumenti, s katerimi se trguje zunaj mesta trgovanja;

(b) izvedene finančne instrumente iz točk (4) do (10) oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES, ki so povezani s finančnim instrumentom iz točke (a) ali z izdajateljem finančnega instrumenta, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti, s katerimi se trguje zunaj mesta trgovanja;

(c) dolžniške instrumente, ki jih izda država članica ali Unija, in izvedene finančne instrumente iz točk (4) do (10) oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES, ki so povezani z dolžniškimi instrumenti, ki jih izda država članica ali Unija, ali se nanje sklicujejo.

2. Členi 18, 20 ter 23 do 30 se uporabljajo za vse finančne instrumente v smislu točke (a) člena 2(1).

Člen 2

Opredelitve pojmov

1. Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

(a) „finančni instrument“ pomeni kateri koli instrument iz oddelka C Priloge I k Direktivi 2004/39/ES;

(b) „prodaja na kratko“ v zvezi z delnico ali dolžniškim instrumentom pomeni vsakršno prodajo delnice ali dolžniškega instrumenta, ki ga prodajalec v času sklenitve dogovora o prodaji ne poseduje, vključno s prodajo, pri kateri si je prodajalec v času sklenitve dogovora o prodaji delnico ali dolžniški instrument izposodil ali se dogovoril o njeni oziroma njegovi izposoji za izročitev ob poravnavi, kar ne vključuje:

(i) prodaje s strani ene ali druge stranke v okviru dogovora o začasni prodaji, pri katerem ena stranka privoli, da bo drugi prodala vrednostni papir po določeni ceni, druga pa se zaveže, da ji bo vrednostni papir pozneje prodala po drugačno določeni ceni;

(ii) prenosa vrednostnih papirjev na podlagi dogovora o posojanju vrednostnih papirjev, ali

(iii) sklenitve standardizirane terminske pogodbe ali druge pogodbe o izvedenem finančnem instrumentu, pri kateri je dogovorjeno, da bodo vrednostni papirji prodani po določeni ceni nekoč v prihodnosti;

(c) „posel kreditne zamenjave“ pomeni pogodbo o izvedenem finančnem instrumentu, pri kateri ena stranka drugi stranki plača pristojbino v zameno za plačilo ali drugo korist v primeru kreditnega dogodka v zvezi z referenčnim subjektom in katere koli druge neizpolnitve obveznosti, povezane s pogodbo o izvedenem finančnem instrumentu, ki ima podobni ekonomski učinek;

(d) „izdajatelj državnega vrednostnega papirja“ pomeni katerega od naslednjih subjektov, ki izdajo dolžniški instrument:

(i) Unijo;

- (ii) državo članico, vključno s katerim koli vladnim oddelkom, agencijo ali pravno osebo s posebnim namenom listinjenja;
- (iii) v primeru zvezne države članice, eno izmed zveznih enot;
- (iv) pravno osebo s posebnim namenom listinjenja za več držav članic;
- (v) mednarodno finančno institucijo, ki jo ustanovita dve ali več držav članic za zbiranje financiranja in zagotavljanje finančne pomoči njenim članom, ki jih prizadejejo ali jim grozijo hude finančne težave, ali
- (vi) Evropsko investicijsko banko;
- (e) „posel kreditne zamenjave državnega vrednostnega papirja“ pomeni posel kreditne zamenjave, pri katerem se v primeru kreditnega dogodka ali neizpolnitve obveznosti v zvezi z izdajateljem državnega vrednostnega papirja izvede plačilo ali druga korist;
- (f) „državni vrednostni papir“ pomeni dolžniški instrument, ki ga izda izdajatelj državnega vrednostnega papirja;
- (g) „izdani državni vrednostni papirji“ pomeni vse državne vrednostne papirje, ki jih izda izdajatelj državnega vrednostnega papirja in ki niso odplačani;
- (h) „izdani kapital“ v zvezi z družbo pomeni celoto navadnih in prednostnih delnic, ki jih izda družba, ne vključuje pa zamenljivih dolžniških vrednostnih papirjev;
- (i) „matična država članica“:
- (i) v zvezi z investicijskim podjetjem v smislu točke 1 člena 4(1) Direktive 2004/39/ES ali reguliranim trgov v smislu točke 14 člena 4(1) Direktive 2004/39/ES, matično državo članico v smislu točke 20 člena 4(1) Direktive 2004/39/ES;
- (ii) v zvezi s kreditnimi institucijami pomeni matično državo članico v smislu točke 7 člena 4 Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij ⁽¹⁾;
- (iii) v zvezi s katerimi koli pravnimi osebami, na katere se ne nanaša točka (i) ali (ii), pomeni državo članico, v kateri ima oseba registrirani sedež, ali državo članico, v kateri ima glavni sedež, če nima registriranega sedeža;
- (iv) v zvezi s fizičnimi osebami pomeni državo članico, v kateri ima oseba glavni sedež, oziroma, če nima glavnega sedeža, državo članico, v kateri ima ta oseba bivališče;
- (j) „ustrezni pristojni organ“:
- (i) v zvezi z državnim vrednostnim papirjem države članice ali državnim vrednostnim papirjem ene od zveznih enot v državi članici z zvezno ureditvijo ali poslom kreditne zamenjave v povezavi z državo članico ali zvezno državo pomeni pristojni organ te države članice;
- (ii) v zvezi z državnim vrednostnim papirjem Unije ali poslom kreditne zamenjave v povezavi z Unijo pomeni pristojni organ jurisdikcije, v katero spada resor, ki je izdal državni vrednostni papir;
- (iii) v zvezi z državnim vrednostnim papirjem več držav članic, ki delujejo prek pravne osebe s posebnim namenom listinjenja, ali poslom kreditne zamenjave v povezavi s tovrstno pravno osebo pomeni pristojni organ jurisdikcije, pod katero je ta pravna oseba ustanovljena;
- (iv) v zvezi z državnim vrednostnim papirjem mednarodne finančne institucije, ki jo ustanovita dve ali več držav članic za zbiranje financiranja in zagotavljanje finančne pomoči njenim članom, ki jih prizadejejo ali jim grozijo hude finančne težave, pomeni pristojni organ jurisdikcije, pod katero je ta mednarodna finančna institucija ustanovljena;
- (v) v zvezi s finančnim instrumentom, ki ni instrument iz točk (i) do (iv), pomeni pristojni organ za ta finančni instrument, kakor je opredeljen v točki (7) člena 2 Uredbe Komisije (ES) št. 1287/2006 ⁽²⁾ in določen v skladu s poglavjem III navedene uredbe;
- (vi) v zvezi s finančnim instrumentom, ki ni zajet v točkah (i) do (v), pomeni pristojni organ države članice, v kateri je bil instrument prvič uvrščen na trgovanje na mestu trgovanja;
- (vii) v zvezi z dolžniškim instrumentom, ki ga izda Evropska investicijska banka, pomeni pristojni organ države članice, v kateri je locirana Evropska investicijska banka;

⁽¹⁾ UL L 177, 30.6.2006, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1287/2006 z dne 10. avgusta 2006 o izvajanju Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z obveznostmi vodenja evidenc za investicijske družbe, poročanjem o transakcijah, tržno preglednostjo, sprejemanjem finančnih instrumentov v trgovanje in pojmi, opredeljenimi v navedeni direktivi (UL L 241, 2.9.2006, str. 1).

(k) „dejavnosti vzdrževanja trga“ pomenijo dejavnosti investicijskega podjetja, kreditne institucije, subjekta iz tretje države ali lokalne družbe, kakor je opredeljena v točki 1 člena 2(1) Direktive 2004/39/ES, ki je članica mesta trgovanja ali trga v tretji državi, katere pravni in nadzorni okvir je Komisija v skladu s členom 17(2) razglasila za enakovrednega, kadar v zvezi s finančnim instrumentom – ne glede na to, ali se z njim trguje na mestu trgovanja ali zunaj njega – deluje v lastnem imenu in opravlja katero od naslednjih nalog:

- (i) objavlja jasne, istočasne dvosmerne kotacije podobne velikosti po konkurenčnih cenah, tako da je trgu redno in stalno zagotovljena likvidnost;
- (ii) kot del svojega rednega poslovanja izpolnjuje naročila strank ali naročila, ki izhajajo iz zahtev strank za trgovanje;
- (iii) varuje pozicije pred tveganjem, ki nastanejo zaradi opravljanja nalog iz točk (i) in (ii);
- (l) „mesto trgovanja“ pomeni regulirani trg v smislu točke (14) člena 4(1) Direktive 2004/39/ES ali večstranski sistem trgovanja v smislu točke (15) člena 4(1) Direktive 2004/39/ES;
- (m) „glavno mesto trgovanja“ v zvezi z delnico pomeni mesto trgovanja, na katerem je promet s to delnico največji;
- (n) „pooblaščen primarni trgovec“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki z izdajateljem državnega vrednostnega papirja podpiše dogovor ali ga je uradno priznal kot primarnega trgovca oziroma je v njegovem imenu pridobil uradno priznanje ali dogovor, v skladu s katerim se ta fizična ali pravna oseba obveže, da bo pri dejavnostih na primarnem in sekundarnem trgu v zvezi z dolžniškimi instrumenti, ki jih izda ta izdajatelj, delovala v lastnem imenu;
- (o) „centralna nasprotna stranka“ pomeni pravni subjekt, ki posreduje med nasprotnimi strankami pogodb, s katerimi se trguje na enem ali več finančnih trgih, ter postane kupec za vsakega prodajalca in prodajalec za vsakega kupca in je odgovoren za delovanje sistema kliringa;
- (p) „trgovalni dan“ pomeni trgovalni dan iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1287/2006;
- (q) „promet“ delnice pomeni promet v smislu točke (9) člena 2 Uredbe (ES) št. 1287/2006;

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42 za podrobnejšo opredelitev pojmov iz odstavka 1 tega člena, zlasti natančno opredelitev,

kdaj se šteje, da fizična ali pravna oseba poseduje finančni instrument za namene opredelitve prodaje na kratko iz točke (b) odstavka 1.

Člen 3

Kratke in dolge pozicije

1. Za namene te uredbe se za kratko pozicijo v izdanem kapitalu ali izdanem državnem vrednostnem papirju šteje pozicija, ki je posledica:

- (a) kratke prodaje delnice, ki jo je izdala družba, ali dolžniškega instrumenta, ki ga je izdal izdajatelj državnega vrednostnega papirja;
- (b) vstopa v transakcijo, ki ustvari finančni instrument ali je povezana s finančnim instrumentom, ki ni finančni instrument iz točke (a), pri čemer je učinek ali eden od učinkov transakcije, da finančna ali pravna oseba, ki vstopa v transakcijo, v primeru padca cene ali vrednosti delnice ali dolžniškega instrumenta doseže finančno korist.

2. Za namene te uredbe se za dolgo pozicijo v izdanem kapitalu ali izdanem državnem vrednostnem papirju šteje pozicija, ki je posledica:

- (a) posedovanja delnice, ki jo je izdala družba, ali dolžniškega instrumenta, ki ga je izdal izdajatelj državnega vrednostnega papirja,
- (b) vstopa v transakcijo, ki ustvari ali se nanaša na finančni instrument, ki ni finančni instrument iz točke (a), pri čemer je učinek ali eden od učinkov transakcije, da finančna ali pravna oseba, ki vstopa v transakcijo, v primeru povečanja cene ali vrednosti delnice ali dolžniškega instrumenta doseže finančno korist.

3. Za namene odstavkov 1 in 2 izračun kratke ali dolge pozicije, upoštevajoč vse pozicije v neposredni lasti zadevne osebe, vključno z indeksom, košarico vrednostnih papirjev ali deležem v indeksnih investicijskih skladih ali podobnih subjektih, opravi zadevna fizična ali pravna oseba, pri čemer smiselno upošteva javno dostopne informacije o sestavi zadevnega indeksa ali košarice vrednostnih papirjev ali o deležu, ki ga ima zadevni indeksni investicijski sklad ali podoben subjekt. Pri izračunu kratke ali dolge pozicije se ne sme od nikogar zahtevati, da bi moral pri komer koli v realnem času pridobiti informacije o sestavi.

Za namene odstavkov 1 in 2 se pri izračunu kratke ali dolge pozicije v državnem vrednostnem papirju upošteva vsak posel kreditne zamenjave državnih vrednostnih papirjev, povezan z izdajateljem državnega vrednostnega papirja.

4. Za namene te uredbe se pozicija, ki ostane po odbitku dolge pozicije fizične ali pravne osebe v izdanem kapitalu od kratke pozicije te fizične ali pravne osebe v tem kapitalu, šteje za neto kratko pozicijo v izdanem kapitalu zadevne družbe.

5. Za namene te uredbe se pozicija, ki ostane po odbitku dolge pozicije fizične ali pravne osebe v izdanem državnem vrednostnem papirju državnega vrednostnega papirja in dolge pozicije v dolžniških instrumentih izdajatelja, katerih cena ima visoko korelacijo s ceno posameznega državnega vrednostnega papirja, od kratke pozicije te fizične ali pravne osebe v tem državnem vrednostnem papirju, šteje za neto kratko pozicijo v izdanem državnem vrednostnem papirju zadevnega izdajatelja.

6. Izračun za državne vrednostne papirje iz odstavkov 1 do 5 se opravi za vsakega posameznega izdajatelja državnega vrednostnega papirja, tudi če državne vrednostne papirje v imenu izdajatelja izdajo ločeni subjekti.

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42, s katerimi določijo:

- (a) kdaj se šteje, da ima fizična ali pravna oseba delnico ali dolžniški instrument za namene odstavka 2;
- (b) kdaj ima fizična ali pravna oseba neto kratko pozicijo za namene odstavkov 4 in 5, ter metodo za izračun te pozicije;
- (c) metodo, ki se uporabi za izračun pozicij v smislu odstavkov 3, 4, in 5, kadar imajo različni subjekti v skupini dolge ali kratke pozicije, ali v zvezi z dejavnostmi upravljanja za ločene sklade.

Za namene točke (c) prvega pododstavka je treba upoštevati metodo izračunavanja, predvsem pa to, ali se v zvezi s posameznim izdajateljem uporabljajo različne naložbene strategije z uporabo ločenih skladov, ki jih upravlja isti upravitelj, ali se v zvezi s posameznim izdajateljem uporablja ista naložbena strategija z uporabo več kot enega sklada in ali se več kot en portfelj znotraj istega subjekta upravlja na diskrecijski podlagi in se za posameznega izdajatelja uporablja ista naložbena strategija.

Člen 4

Nekrita pozicija v poslu kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev

1. Za namene te uredbe se šteje, da ima fizična ali pravna oseba nekrito pozicijo v poslu kreditne zamenjave državnih vrednostnih papirjev, kadar ta ni namenjen:

(a) varovanju pred tveganjem plačilne nesposobnosti izdajatelja, kadar ima fizična ali pravna oseba dolgo pozicijo v državnih vrednostnih papirjih tega izdajatelja, na katere se nanaša posel kreditne zamenjave državnih vrednostnih papirjev, ali

(b) varovanju pred tveganjem padca vrednosti državnega vrednostnega papirja, kadar ima fizična ali pravna oseba premoženje ali obveznosti, med drugim tudi finančne pogodbe, portfelj sredstev ali finančne obveznosti, katerih vrednost je v korelaciji z vrednostjo državnega dolžniškega instrumenta.

2. Na Komisijo se za namene odstavka 1 tega člena prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42, s katerimi določijo:

- (a) primere, v katerih se transakcija s posli kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev šteje za varovanje pred tveganjem plačilne nesposobnosti ali varovanje pred tveganjem zmanjšanja vrednosti državnih vrednostnih papirjev, in metodo, s katero se izračuna nekrita pozicija v poslu kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev;
- (b) metodo, ki se uporabi za izračun pozicij, kadar imajo različni subjekti v skupini dolge ali kratke pozicije, ali za dejavnosti upravljanja za ločene sklade.

POGLAVJE II

PREGLEDNOST NETO KRAKIH POZICIJ

Člen 5

Priglasitev znatnih neto kratkih delniških pozicij pristojnim organom

1. Fizična ali pravna oseba, ki ima neto kratko pozicijo v izdanem kapitalu družbe, katere delnice so uvrščene v trgovanje na mestu trgovanja, vsakič, ko pozicija doseže zadevni prag za priglasitev iz odstavka 2 tega člena v skladu s členom 9 ali pade pod ta prag, to priglasi ustreznemu pristojnemu organu.

2. Zadevni prag za priglasitev je 0,2 % izdanega kapitala zadevne družbe in vsak 0,1 % nad tem.

3. Evropski nadzorni organ (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) (ESMA) lahko posreduje Komisiji mnenje o prilagoditvi pragov iz odstavka 2, pri čemer upošteva razvoj dogodkov na finančnih trgih.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42 ter z njimi spremeniti pragove iz odstavka 2 tega člena, ob upoštevanju razvoja dogodkov na finančnih trgih.

Člen 6

Javno razkritje znatnih neto kratkih delniških pozicij

1. Fizična ali pravna oseba, ki ima neto kratko pozicijo v izdanem kapitalu družbe, katere delnice so uvrščene v trgovanje na mestu trgovanja, v skladu s členom 9 javno razkrije podrobnosti o tej poziciji vsakič, ko doseže zadevni prag za objavo iz odstavka 2 tega člena ali pade pod ta prag.

2. Zadevni prag za objavo je 0,5 % izdanega kapitala zadevne družbe in vsak 0,1 % nad tem.

3. ESMA lahko pošlje Komisiji mnenje o prilagoditvi pragov iz odstavka 2, pri čemer upošteva razvoj dogodkov na finančnih trgih.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42 ter z njimi spremeniti pragove iz odstavka 2 tega člena, ob upoštevanju razvoja dogodkov na finančnih trgih.

5. Ta člen ne posega v zakone in druge predpise, sprejete v zvezi s ponodbami za prevzem, združitvami in drugimi transakcijami, ki vplivajo na lastništvo ali kontrolo nad družbami in ki jih urejajo nadzorni organi, imenovani s strani držav članic v skladu s členom 4 Direktive 2004/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o pondbah za prevzem⁽¹⁾, pri katerih je treba razkriti kratke pozicije tako, da to presega zahteve iz tega člena.

Člen 7

Priglasitev znatnih neto kratkih pozicij v državnih vrednostnih papirjih pristojnim organom

1. Fizična ali pravna oseba, ki ima neto kratko pozicijo v zvezi z izdanim državnim vrednostnim papirjem, vsakič, ko ta pozicija doseže prag za priglasitev za tega izdajatelja državnega vrednostnega papirja ali pade pod ta prag, to priglasijo ustreznemu pristojnemu organu v skladu s členom 9.

2. Zadevni pragi za priglasitev zajemajo začetni znesek in nato dodatne stopnje v zvezi z vsakim izdajateljem državnega vrednostnega papirja, kakor je določeno v ukrepih, ki jih sprejme Komisija v skladu z odstavkom 3. ESMA objavi na svojem spletnem mestu prage za priglasitev za vse države članice.

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42 s katerimi se določajo zneski in dodatne vsote iz odstavka 2 tega člena.

Komisija:

(a) zagotovi, da se pragovi določijo na ravni, ki ne zahteva priglasitve pozicij z minimalno vrednostjo;

(b) upošteva skupno vrednost neporavnanih izdanih državnih vrednostnih papirjev za vsakega izdajatelja ter povprečni obseg pozicij udeležencev na trgu v državnem vrednostnem papirju tega izdajatelja ter

(c) upošteva likvidnost vsakega trga državnih obveznic.

Člen 8

Priglasitev nekritih pozicij v poslih kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev pristojnim organom

Kadar pristojni organ začasno umakne omejitve v skladu s členom 14(2), fizična ali pravna oseba z nekrito pozicijo v poslih kreditnih zamenjav obvesti ustreznega pristojnega organa, kadar ta pozicija doseže prag zadevne države članice za priglasitev, opredeljen v skladu s členom 7, ali pade pod ta prag.

Člen 9

Metoda priglasitve in razkritja

1. Pri vsaki priglasitvi ali razkritju v skladu s členom 5, 6, 7 ali 8 se navedejo podatki o identiteti fizične ali pravne osebe, ki ima zadevno pozicijo, velikosti zadevne pozicije in izdajatelju, na katerega se pozicija nanaša, ter datum, na katerega je bila zadevna pozicija ustvarjena, spremenjena ali se je zaprla.

Za namene členov 5, 6, 7 in 8 fizične in pravne osebe, ki posedujejo znatne neto kratke pozicije, pet let vodijo evidenco o bruto pozicijah, ki tvorijo znatno neto kratko pozicijo.

2. Izračun neto kratke pozicije se izvede opolnoči ob koncu trgovalnega dne, na katerega fizična ali pravna oseba pridobi zadevno pozicijo. Ta čas se uporablja za vse transakcije, ne glede na uporabljeno sredstvo trgovanja, vključno s transakcijami, izvedenimi prek ročnega ali avtomatiziranega trgovanja, in ne glede na to, ali je do transakcij prišlo v rednem trgovalnem času. Priglasitev ali razkritje se izvede najpozneje naslednji trgovalni dan ob 15:30. Uri, navedeni v tem odstavku, se izračunata glede na čas v državi članici, kjer je pristojni organ, ki mu je treba priglasiti zadevno pozicijo.

⁽¹⁾ UL L 142, 30.4.2004, str. 12.

3. Priglasitev informacij ustreznemu pristojnemu organu zagotavlja zaupnost informacij ter vključuje mehanizme za overovitev vira priglasitve.

4. Javno razkritje informacij iz člena 6 se izvede tako, da je zagotovljen hiter in nediskriminatoren dostop do informacij. Navedene informacije se objavijo na centralnem spletnem mestu, ki ga upravlja ali nadzoruje zadevni pristojni organ. Pristojni organi sporočijo naslov tega spletnega mesta ESMA, ki doda na svoje spletno mesto povezavo na vsa tovrstna centralna spletna mesta.

5. Da se zagotovi dosledna uporaba tega člena, ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in z njimi opredeli, katere informacije je treba priglasiti za namene odstavka 1.

ESMA navedeni osnutek regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi od 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

6. Da se zagotovijo enaki pogoji uporabe odstavka 4, ESMA oblikuje osnutek izvedbenih tehničnih standardov, v katerih se opredelijo načini, kako se lahko informacije razkrijejo javnosti.

ESMA navedeni osnutek izvedbenih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 10

Uporaba zahtev v zvezi s priglasitvijo in razkritjem

Zahteve v zvezi s priglasitvijo in razkritjem v skladu s členi 5, 6, 7 in 8 se uporabljajo za fizične ali pravne osebe s sedežem ali bivališčem v Uniji ali v tretji državi.

Člen 11

Informacije, ki se zagotovijo ESMA

1. Pristojni organi ESMA vsako četrtoletje predložijo povzetek informacij o neto kratkih pozicijah v izdanem kapitalu in izdanih državnih vrednostnih papirjih ter o nekritih pozicijah v poslih kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev, za katere so pristojni organ in prejemaajo priglasitve v skladu s členi 5, 7 in 8.

2. ESMA lahko za izvajanje svojih nalog v skladu s to uredbo od ustreznega pristojnega organa kadar koli zahteva dodatne informacije o neto kratkih pozicijah v izdanem kapitalu in izdanih državnih vrednostnih papirjih ali o nekritih pozicijah v poslih kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev.

Pristojni organ zahtevane informacije predloži ESMA najpozneje v sedmih koledarskih dneh. Pristojni organ v primeru neugodnih dogodkov ali razvoja, ki bi resno ogrozili finančno stabilnost ali zaupanje v trg v zadevni državi članici ali v drugih državah članicah, ESMA v roku 24 ur zagotovi vse razpoložljive informacije na podlagi zahtev glede priglasitve iz členov 5, 7 in 8.

3. Da se zagotovi dosledna usklajenost tega člena, ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov in z njimi opredeli, katere informacije je treba priglasiti v skladu z odstavkom 1 in 2.

ESMA navedeni osnutek regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi od 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. Da se zagotovijo enotni pogoji uporabe odstavka 1, ESMA oblikuje osnutek izvedbenih tehničnih standardov, v katerih se opredeli oblika informacij, ki jih je treba zagotoviti v skladu z odstavkom 1 in 2.

ESMA navedeni osnutek izvedbenih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

POGLAVJE III

NEKRITA PRODAJA NA KRAJKO

Člen 12

Omejitve v zvezi z nekrito prodajo na kratko delnic

1. Fizična ali pravna oseba lahko izvede prodajo na kratko delnice, ki je bila uvrščena v trgovanje na mestu trgovanja, samo, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

(a) si je fizična ali pravna oseba izposodila delnico ali je predvidela druge ukrepe s podobnim pravnim učinkom;

(b) je fizična ali pravna oseba sklenila dogovor o izposoji delnice ali ima drug v skladu s pogodbenim ali stvarnim pravom povsem izvršljiv zahtevek za prenos lastništva nad ustreznim številom vrednostnih papirjev iste kategorije, tako da je poravnavo mogoče izvesti ob roku; ali

(c) je fizična ali pravna oseba od tretje osebe dobila potrditev, da je delnica na voljo in da sprejela ukrepe glede drugih tretjih oseb, ki so potrebni da bo lahko fizična ali pravna oseba upravičeno pričakovala, da bo poravnavo mogoče izvesti ob roku.

2. Da se zagotovijo enaki pogoji uporabe odstavka 1, ESMA pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov, v katerih določi vrste dogovorov, potrditev in ukrepov, ki ustrezno zagotavljajo, da bo delnica na voljo za poravnavo. ESMA pri določanju ukrepov, ki so potrebni za upravičeno pričakovanje, da bo poravnavo ob roku mogoče izvesti, med drugim upošteva trgovanje zadevnega dne in likvidnost delnic.

ESMA navedeni osnutek izvedbenih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 13

Omejitve v zvezi z nekrito prodajo na kratko državnega vrednostnega papirja

1. Fizična ali pravna oseba lahko izvede prodajo na kratko državnega vrednostnega papirja samo, kadar je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

(a) fizična ali pravna oseba si je izposodila državni vrednostni papir ali je predvidela druge ukrepe s podobnim pravnim učinkom;

(b) fizična ali pravna oseba je sklenila dogovor o izposoji državnega vrednostnega papirja ali ima drug v skladu s pogodbenim ali stvarnim pravom povsem izvršljiv zahtevek za prenos lastništva nad ustreznim številom vrednostnih papirjev iste kategorije, tako da je poravnavo mogoče izvesti ob roku;

(c) fizična ali pravna oseba je od tretje osebe dobila potrditev, da je državni vrednostni papir na voljo, ali lahko kako drugače upravičeno pričakuje, da bo poravnavo mogoče izvesti ob roku.

2. Omejitve iz odstavka 1 ne veljajo, če je transakcija namenjena varovanju dolge pozicije v dolžniških instrumentih izdajatelja, katerih cena ima visoko korelacijo s ceno določenega državnega vrednostnega papirja.

3. Kadar likvidnost državnega vrednostnega papirja pade pod prag, določen v skladu z metodologijo iz odstavka 4, lahko ustrezni pristojni organ začasno odloži omejitve iz odstavka 1. Ustrezni pristojni organ pred odložitvijo teh omejitev ESMA in drugim pristojnim organom priklasi predlagano odložitev.

Odložitev velja najprej šest mesecev od datuma objave na spletnem mestu ustreznega pristojnega organa. Če so razlogi za odložitev še vedno uporabni, se lahko odložitev podaljša za obdobja, ki ne presegajo šest mesecev. Če se odložitev do konca začetnega obdobja ali do konca obnovitvenega obdobja ne podaljša, samodejno preneha veljati.

ESMA v roku 24 ur po priglasitvi ustreznega pristojnega organa izda mnenje na podlagi odstavka 4 glede vsakršne priglašene odložitve ali njenega podaljšanja. Mnenje se objavi na spletnem mestu ESMA.

4. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 42, v katerih opredeli parametre in metode za izračun praga likvidnosti iz odstavka 3 tega člena v zvezi z izdanim državnim vrednostnim papirjem.

Parametri in metode, s katerimi države članice izračunajo prag, se določijo tako, da doseženi prag pomeni znaten padec glede na povprečno stopnjo likvidnosti za zadevni državni vrednostni papir.

Ta prag se opredeli na podlagi objektivih meril, specifičnih za zadevni trg državnih vrednostnih papirjev, vključno s celotno vrednostjo neporavnane izdanega državnega vrednostnega papirja za vsakega izdajatelja.

5. Da se zagotovijo enaki pogoji uporabe odstavka 1, lahko ESMA pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov, v katerih določi vrste dogovorov ali potrditev, ki ustrezno zagotavljajo, da bo državni vrednostni papir na voljo za poravnavo. ESMA zlasti upošteva potrebo po ohranitvi likvidnosti trgov, zlasti trgov državnih obveznic in začasnih prodaj državnih obveznic

ESMA navedeni osnutek izvedbenih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 14

Omejitve nekritih poslov kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev

1. Fizična ali pravna oseba lahko sklepa posle kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev samo, če ta posel ne povzroči nekritih pozicij v poslu kreditne zamenjave državnih vrednostnih papirjev, kakor je navedeno v členu 4.

2. Pristojni organ lahko odloži omejitve iz odstavka 1, če ima utemeljene razloge, da njegov trg državnih vrednostnih papirjev ne deluje pravilno in da bi lahko takšne omejitve negativno vplivale na trg s posli kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev, zlasti s povečanjem stroškov izposoje za izdajatelje državnih vrednostnih papirjev ali z vplivanjem na njihovo zmožnost, da izdajo nove vrednostne papirje. Ti razlogi temeljijo na naslednjih kazalnikih:

- (a) visoka ali rastoča obrestna mera državnega vrednostnega papirja;
- (b) povečanje razponov obrestnih mer državnega vrednostnega papirja glede na državni vrednostni papir drugih izdajateljev;
- (c) povečanje razponov poslov kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev glede na lastno krivuljo in glede na druge izdajatelje državnih vrednostnih papirjev;
- (d) pravočasna vrnitev cene državnega vrednostnega papirja na njegovo prvotno uravnoteženo vrednost po obsežnem trgovanju;
- (e) zneski državnega vrednostnega papirja, s katerimi se lahko trguje.

Pristojni organ lahko poleg kazalnikov iz točk od (a) do (e) iz prvega pododstavka uporablja tudi druge kazalnike.

Ustrezni pristojni organ pred odložitvijo omejitev iz tega člena ESMA in drugim pristojnim organom prikladi predlagano odložitve in razloge, na katerih temelji.

Odložitev velja najprej največ dvanajst mesecev od datuma objave na spletnem mestu ustreznega pristojnega organa. Če so razlogi za odložitev še vedno uporabni, se lahko odložitev podaljša za obdobja, ki ne presegajo šest mesecev. Če se odložitev po začetnem obdobju ali obnovitvenem obdobju ne podaljša, samodejno preneha veljati.

ESMA v roku 24 ur po priglasitvi ustreznega pristojnega organa izda mnenje o nameravani odložitvi ali njenem podaljšanju ne glede na to, ali je pristojni organ odložitev utemeljil na podlagi kazalnikov iz točk od (a) do (e) prvega pododstavka ali drugih

kazalnikov. Če nameravana odložitev ali njeno podaljšanje temelji na drugem pododstavku, v to mnenje vključi tudi oceno kazalnikov, ki jih je uporabil pristojni organ. Mnenje se objavi na spletnem mestu ESMA.

Člen 15

Postopki kritnega nakupa

1. Centralna nasprotna stranka v državi članici, ki zagotavlja storitve kliringa za delnice, zagotovi, da so vzpostavljeni postopki, ki izpolnjujejo vse naslednje zahteve:

- (a) kadar fizična ali pravna oseba, ki proda delnice, ne more izročiti delnic za poravnavo v štirih delovnih dneh od dneva, ko se zahteva poravnava, se samodejno sprožijo postopki za kritni nakup delnic in tako zagotovi izročitev za poravnavo;
- (b) kadar kritni nakup delnic za izročitev ni mogoč, se kupcu plača znesek, katerega višina se izračuna na podlagi vrednosti delnic, ki naj bi se izročile, na datum izročitve, povečano za znesek izgube kupca, nastale zaradi nezmožnosti poravnave; in
- (c) kadar fizična ali pravna oseba ne izvede poravnave, povrne vse zneske, plačane v skladu s točkama (a) in (b).

2. Centralna nasprotna stranka v državi članici, ki zagotavlja storitve kliringa za delnice, zagotovi, da so vzpostavljeni postopki, ki zagotavljajo, da mora fizična ali pravna oseba, ki proda delnice in ni zmožna izročiti delnic za poravnavo do datuma, ko se zahteva poravnava, dnevno plačati za vsak dan, ko ne more izvesti poravnave.

Dnevna plačila morajo biti dovolj visoka, da imajo odvrčilen učinek na fizične ali pravne osebe, ki ne izvedejo poravnave.

POGLAVJE IV

IZJEME

Člen 16

Izjema, kadar je glavno mesto trgovanja v tretji državi

1. Členi 5, 6, 12 in 15 se ne uporabljajo za delnice družbe, ki so uvrščene v trgovanje na mestu trgovanja v Uniji, če je njihovo glavno mesto trgovanja v tretji državi.

2. Ustrezni pristojni organ za delnice družbe, s katerimi se trguje na mestu trgovanja v Uniji in na mestu trgovanja v tretji državi, vsaj vsaki dve leti določi, ali je glavno mesto trgovanja zadevnih delnice v tretji državi.

Zadevni pristojni organ priglasi ESMA vse delnice, za katere je bilo ugotovljeno, da je njihovo glavno mesto trgovanja v tretji državi.

ESMA vsaki dve leti objavi seznam delnic, katerih glavno mesto trgovanja je v tretji državi. Seznam velja dve leti.

3. Da se zagotovi dosledna uporaba tega člena, ESMA pripravi osnutek regulativnih tehničnih standardov, v katerih opredeli metodo za izračun prometa, na podlagi katerega se določi glavno mesto trgovanja delnice.

ESMA navedeni osnutek regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. Da se zagotovijo enaki pogoji uporabe odstavkov 1 in 2, ESMA pripravi osnutek izvedbenih tehničnih standardov, v katerih določi:

- (a) datum, na katerega se izvede izračun za določitev glavnega mesta trgovanja z delnico, in obdobje, zajeto v izračunu;
- (b) datum, do katerega zadevni pristojni organ organu ESMA priglasi delnice, katerih glavno mesto trgovanja je v tretji državi;
- (c) datum začetka veljavnosti seznama po tem, ko ga ESMA objavi.

ESMA navedeni osnutek regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 17

Izjema za dejavnosti vzdrževanja trga in za dejavnosti na primarnem trgu

1. Členi 5, 6, 7, 12, 13 in 14 se ne uporabljajo za transakcije, izvedene zaradi dejavnosti vzdrževanja trga.

2. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 44(2) sprejme sklepe, ki določajo, da pravni in nadzorni okvir tretje države zagotavlja, da trg z dovoljenjem v tej tretji državi izpolnjuje pravno zavezujoče zahteve, ki so za namen uporabe

izjeme iz odstavka 1 enakovredne zahtevam iz naslova III Direktive 2004/39/ES, Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o trgovanju z notranjimi informacijami in tržni manipulaciji (zloraba trga) ⁽¹⁾ in Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu ⁽²⁾, ter se v tej tretji državi učinkovito nadzorujejo in izvršujejo.

Pravni in nadzorni okvir tretje države lahko velja za enakovrednega, kadar so v tej tretji državi:

- (a) trgi pridobili dovoljenje ter se zanje stalno izvaja učinkovit postopek nadzora in izvrševanja;
- (b) imajo trgi jasna in pregledna pravila za sprejem vrednostnih papirjev v trgovanje, tako da je z njimi mogoče trgovati na pošten, pravilen in učinkovit način ter so prosto prenosljivi;
- (c) se od izdajateljev vrednostnih papirjev redno in stalno zahtevajo informacije, s čimer se zagotavlja visoka raven varstva vlagateljev; in
- (d) sta preglednost in integriteta trga zagotovljena s preprečevanjem tržnih zlorab v obliki trgovanja z notranjimi informacijami in tržne manipulacije.

3. Členi 7, 13 in 14 se ne uporabljajo za dejavnosti fizične ali pravne osebe, ki kot pooblaščen primarni trgovec na podlagi dogovora z izdajateljem državnega vrednostnega papirja v zvezi s finančnim instrumentom, s katerim se trguje na primarnem ali sekundarnem trgu za državne vrednostne papirje, deluje v lastnem imenu.

4. Členi 5, 6, 12, 13 in 14 te uredbe se ne uporabljajo za fizično ali pravno osebo, ki izvede prodajo na kratko vrednostnega papirja ali ima neto kratko pozicijo v zvezi z izvajanjem stabilizacije v skladu s poglavjem III Uredbe Komisije (ES) št. 2273/2003 z dne 22. decembra 2003 o izvajanju Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izjemah za programe odkupa in stabilizacijo finančnih instrumentov ⁽³⁾.

5. Izjema iz odstavka 1 se uporablja samo, kadar zadevna fizična ali pravna oseba pred tem pisno priglasi ustreznemu pristojnemu organu svoje matične države članice, da namerava uporabiti izjemo. Priglasitev se izvede najmanj 30 koledarskih dni pred tem, ko namerava fizična ali pravna oseba prvič uporabiti izjemo.

⁽¹⁾ UL L 96, 12.4.2003, str. 16.

⁽²⁾ UL L 390, 31.12.2004, str. 38.

⁽³⁾ UL L 336, 23.12.2003, str. 33.

6. Izjema iz odstavka 3 se uporablja samo, kadar pooblaščen primarni trgovec pisno priglasi ustreznemu pristojnemu organu, da namerava v zvezi z zadevnim državnim vrednostnim papirjem uporabiti izjemo. Priglasitev se izvede najmanj 30 koledarskih dni pred tem, ko namerava fizična ali pravna oseba, ki deluje kot pooblaščen primarni trgovec, prvič uporabiti izjemo.

7. Pristojni organ iz odstavkov 5 in 6 lahko prepove uporabo izjeme, če meni, da fizična ali pravna oseba ne izpolnjuje pogojev za izjemo. Vsaka prepoved se določi v roku 30 koledarskih dni iz odstavka 5 ali 6 ali po tem, če pristojni organ ugotovi, da so se razmere fizične ali pravne osebe spremenile in zato pogoji za izjemo niso več izpolnjeni.

8. Subjekt iz tretje države, ki nima dovoljenja v Uniji, pošlje priglasitev iz odstavkov 5 in 6 pristojnemu organu glavnega mesta trgovanja v Uniji, na katerem trguje.

9. Fizična ali pravna oseba, ki izvede priglasitev v skladu z odstavkom 5, pristojnemu organu svoje matične države članice čim prej pisno priglasi spremembe, ki vplivajo na njeno upravičenost, da uporablja izjemo, ali sporoči, da je ne želi več uporabljati.

10. Fizična ali pravna oseba, ki izvede priglasitev v skladu z odstavkom 6, ustreznemu pristojnemu organu v zvezi z državnim vrednostnim papirjem čim prej pisno priglasi spremembe, ki vplivajo na njeno upravičenost, da uporablja izjemo, ali sporoči, da je ne želi več uporabljati.

11. Pristojni organ matične države članice lahko od fizične ali pravne osebe, ki uporablja izjeme iz odstavka 1, 3 ali 4, pisno zahteva informacije o njenih kratkih pozicijah ali dejavnostih, ki se izvajajo v okviru izjeme. Fizična ali pravna oseba predloži informacije najpozneje štiri koledarske dni po tem, ko je bila podana zahteva.

12. Pristojni organ v dveh tednih od priglasitve v skladu z odstavkom 5 ali 9 ESMA priglasi vzdrževalce trga, v skladu z odstavkom 6 ali 10 pa pooblaščen primarne trgovce, ki uporabljajo izjemo, ter vzdrževalce trga in pooblaščen primarne trgovce, ki izjeme ne uporabljajo več.

13. ESMA na svoji spletni strani objavi in redno posodablja seznam vzdrževalcev trga in pooblaščenih primarnih trgovcev, ki uporabljajo izjemo.

14. Oseba lahko izvede priglasitev na podlagi tega člena pristojnemu organu ali pristojni organ to stori pri ESMA kadar koli v 60 koledarskih dneh pred 1. novembrom 2012.

POGLAVJE V

POOBLASTILA PRISTOJNIH ORGANOV IN ESMA ZA POSREDOVANJE

ODDELEK 1

Pooblastila pristojnih organov

Člen 18

Priglasitev in razkritje v izjemnih razmerah

1. Pristojni organ lahko skladno s členom 22 od fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo neto kratke pozicije v določenem finančnem instrumentu ali kategoriji finančnih instrumentov, zahteva, da priglasijo ali javnosti razkrijejo podrobnosti o poziciji vsakič, ko doseže ali pade pod zadevni prag za priglasitev, ki ga je določil pristojni organ in kadar:

- (a) obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj, ki resno ogrožajo finančno stabilnost ali tržno zaupanje v zadevni državi članici ali v eni ali več drugih državah članicah; in
- (b) je ukrep nujen za obvladovanje te ogroženosti in ne bo imel negativnih učinkov na učinkovitost finančnih trgov, ki bi bili nesorazmerni v primerjavi z njegovimi koristmi.

2. Odstavek 1 tega člena se ne uporablja za finančne instrumente, za katere se preglednost že zahteva v skladu s členi od 5 do 8. Ukrep iz Poglavja 1 lahko velja v določenih okoliščinah ali pa zanj veljajo izjeme, ki jih opredeli pristojni organ. Izjeme se lahko določijo zlasti za dejavnosti vzdrževanja trga in dejavnosti na primarnem trgu.

Člen 19

Priglasitev posojevalcev v izjemnih razmerah

1. Pristojni organ lahko skladno s členom 22 sprejme ukrep iz odstavka 2 tega člena, kadar:

- (a) obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj, ki resno ogrožajo finančno stabilnost ali zaupanje v trg v zadevni državi članici ali v eni ali več drugih državah članicah; in
- (b) je ukrep nujen za obvladovanje te ogroženosti in ne bo imel negativnih učinkov na učinkovitost finančnih trgov, ki bi bili nesorazmerni v primerjavi z njegovimi koristmi.

2. Pristojni organ lahko od fizičnih ali pravnih oseb, ki posojajo posebne finančne instrumente ali kategorije finančnih instrumentov, zahteva, da priglasijo vse večje spremembe pristojobin, ki se zahtevajo za tovrstno posojanje.

Člen 20

Omejitve prodaje na kratko in podobnih transakcij v izjemnih razmerah

1. Pristojni organ lahko v skladu s členom 22 sprejme ukrep ali ukrepe iz odstavka 2 tega člena, kadar:

(a) obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj, ki resno ogrožajo finančno stabilnost ali tržno zaupanje v zadevni državi članici ali v eni ali več drugih državah članicah; in

(b) je ukrep nujen za obravnavanje grožnje in ne bo imel negativnih učinkov na učinkovitost finančnih trgov, ki bi bili nesorazmerni z njegovimi koristmi.

2. Pristojni organ lahko prepove ali določi pogoje za fizične in pravne osebe, ki izvedejo:

(a) prodajo na kratko ali

(b) transakcijo, ki ni prodaja na kratko in ki ustvari finančni instrument ali je z njim povezana, pri čemer je učinek ali eden od učinkov transakcije ta, da fizična ali pravna oseba v primeru padca cene ali vrednosti drugega finančnega instrumenta doseže finančno korist.

3. Ukrep iz odstavka 2 lahko velja za transakcije v zvezi z vsemi finančnimi instrumenti, finančnimi instrumenti določene kategorije ali določenim finančnim instrumentom. V katerih okoliščinah ukrep velja ali katere izjeme zanj veljajo, lahko opredeli pristojni organ. Izjeme se lahko določijo zlasti za dejavnosti vzdrževanja trga in dejavnosti na primarnem trgu.

Člen 21

Omejitve za transakcije poslov kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev v izjemnih razmerah

1. Pristojni organ lahko v skladu s členom 22 fizičnim ali pravnim osebam omeji možnost sklepanja transakcij s posli kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev ali omeji vrednost pozicij v poslih kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev, ki jih lahko prevzamejo te osebe, kadar:

(a) obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj, ki resno ogrožajo finančno stabilnost ali tržno zaupanje v zadevni državi članici ali v eni ali več drugih državah članicah; in

(b) je ukrep nujen za obravnavanje grožnje in ne bo imel negativnih učinkov na učinkovitost finančnih trgov, ki bi bili nesorazmerni z njegovimi koristmi.

2. Ukrep, sprejet v skladu z odstavkom 1, lahko velja za transakcije s posli kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev določene kategorije ali za določene transakcije. Pristojni organ lahko opredeli okoliščine, v katerih ukrep velja ali katere izjeme zanj veljajo. Izjeme se lahko določijo zlasti za dejavnosti vzdrževanja trga in dejavnosti na primarnem trgu.

Člen 22

Ukrepi drugih pristojnih organov

Pristojni organ lahko ukrep v zvezi s finančnim instrumentom, za katerega ni zadevni pristojni organ, v skladu s členi 18, 19, 20 ali 21 in brez poseganja v člen 26 uvede ali podaljša le s privolitvijo ustreznega pristojnega organa.

Člen 23

Pooblastilo za začasno omejitev prodaje na kratko finančnih instrumentov na kratko v primeru znatnega padca cene

1. Kadar cena finančnega instrumenta na mestu trgovanja v enem trgovalnem dnevu znatno pade glede na končno ceno prejšnjega trgovalnega dne na trgovalnem mestu, pristojni organ matične države članice za to mesto trgovanja presodi, ali je primerno, da se fizičnim ali pravnim osebam prepove ali omeji prodaja na kratko tega finančnega instrumenta na tem mestu trgovanja ali kako drugače omejijo transakcije z njim na tem mestu trgovanja, da se s tem prepreči nenadzorovan padec cene finančnega instrumenta.

Pristojni organ, lahko v primeru delnic in dolžniških instrumentov fizičnim in pravnim osebam prepove ali omeji prodajo na kratko na mestu trgovanja oziroma omeji transakcije z drugimi vrstami finančnih instrumentov na tem mestu trgovanja, če v skladu s prvim pododstavkom ugotovi, da je to primerno, da s tem prepreči nenadzorovan padec cene finančnih instrumentov.

2. Ukrep iz odstavka 1 velja za obdobje, ki ne presega konca trgovalnega dne po trgovalnem dnevu, ko je prišlo do padca cene. Če ob koncu trgovalnega dne, ki sledi trgovalnemu dnevu, ko je prišlo do padca cene, kljub uvedenim ukrepom pride do dodatnega znatnega padca v vrednosti vsaj polovice vsote iz odstavka 5 finančnega instrumenta glede na končno ceno prvega trgovalnega dne, lahko pristojni organ ukrep podaljša za obdobje, ki ne presega dveh trgovalnih dni po koncu drugega trgovalnega dne.

3. Ukrep iz odstavka 1 velja v določenih okoliščinah ali pa zanj veljajo izjeme, ki jih opredeli pristojni organ. Izjeme se lahko zlasti določijo za dejavnosti vzdrževanja trga in dejavnosti na primarnem trgu.

4. Pristojni organ matične države članice mesta trgovanja, kjer je vrednost finančnega instrumenta v enem trgovalnem dnevu padla za vrednost iz odstavka 5, obvesti ESMA o odločitvi, sprejeti v skladu z odstavkom 1 najkasneje 2 uri po koncu tega trgovalnega dne. ESMA nemudoma obvesti pristojne organe matične države članice o mestih trgovanja, ki trgujejo s tem finančnim instrumentom.

Če se pristojni organ ne strinja z ukrepom, ki ga sprejme drug pristojni organ v zvezi s finančnim instrumentom, s katerim trgujejo na različnih mestih trgovanja, za katera so pristojni različni organi, lahko ESMA tem organom pomaga pri sklenitvi dogovora v skladu s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Spravni postopek se zaključi pred polnočjo ob koncu istega trgovalnega dne. Če zadevni pristojni organi ne sklenejo dogovora v okviru pravnega postopka, lahko ESMA sprejme odločitev v skladu s členom 19(3) Uredbe (EU) št. 1095/2010. Odločitev se sprejme pred začetkom naslednjega trgovalnega dne.

5. V primeru likvidnih delnic, kakor so opredeljene v členu 22 Uredbe (ES) št. 1287/2006, znaša padec vrednosti 10 % ali več, za nelikvidne delnice in ostale kategorije finančnih instrumentov pa znesek opredeli Komisija.

6. ESMA lahko izda in pošlje Komisiji mnenje o prilagoditvi praga iz odstavka 5, pri čemer upošteva razvoj dogodkov na finančnih trgih.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42, s katerimi spreminja prague iz odstavka 5 tega člena, ob upoštevanju razvoja dogodkov na finančnih trgih.

7. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 42, s katerimi določi, kaj je znaten padec vrednosti za finančne instrumente, ki niso likvidne delnice, pri tem pa upošteva posebnosti posamezne kategorije finančnih instrumentov in razlike v nestanovitnosti cen.

8. Da se zagotovi dosledna uporaba tega člena, ESMA oblikuje osnutek regulativnih tehničnih standardov, v katerih se opredeli metoda za izračun 10-odstotnega padca za likvidne delnice in padca vrednosti iz odstavka 7, ki ga določi Komisija.

ESMA navedeni osnutek regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do 31. marca 2012.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 24

Obdobje omejitev

Ukrepi v skladu s členi 18, 19, 20 ali 21 sprva veljajo tri mesece od datuma objave obvestila iz člena 25.

Če razlogi za sprejeti ukrep še vedno obstajajo, se lahko ukrep podaljša, vendar največ za obdobje treh mesecev. Če se ukrep po koncu obdobja treh mesecev ne podaljša, samodejno preneha veljati.

Člen 25

Obvestilo o omejitvah

1. Pristojni organ objavi na svojem spletnem mestu obvestilo o odločitvi o uvedbi ali podalšanju ukrepov iz členov 18 do 23.

2. V obvestilu se navedejo vsaj podrobnosti o:

(a) uvedenih ukrepih, vključno z instrumenti in kategorijami transakcij, za katere veljajo, in o njihovem trajanju;

(b) razlogih, zakaj pristojni organ meni, da je treba uvesti ukrepe, vključno z dokazi, ki podpirajo te razloge.

3. Ukrep, sprejet v skladu s členi 18 do 23, začne veljati, ko je obvestilo objavljeno ali po objavi na datum, določen v obvestilu, in velja samo za transakcije, sklenjene po začetku veljavnosti ukrepa.

Člen 26

Priglasitev ESMA in drugim pristojnim organom

1. Pred uvedbo ali podalšanjem ukrepa iz členov 18, 19, 20 ali 21 in pred uvedbo omejitve iz člena 23 pristojni organ priglasi predlagani ukrep ESMA in drugim pristojnim organom.

2. Priglasitev zajema podrobnosti o predlaganih ukrepih, kategorijah finančnih instrumentov in transakcij, za katere se bodo uporabljali, dokaze, ki podpirajo razloge za uvedbo ukrepov, in čas, kdaj naj bi ukrepi začeli veljati.

3. Priglasitev predlagane uvedbe ali podaljšanja ukrepa v skladu s členom 18, 19, 20 ali 21 se izvede najmanj 24 ur pred začetkom veljavnosti ukrepa ali pred njegovim podaljšanjem. Kadar ni mogoče upoštevati 24-urnega roka, lahko pristojni organ priglasitev izjemoma izvede manj kot 24 ur pred začetkom veljavnosti ukrepa. Priglasitev omejitve v skladu s členom 23 se izvede, preden naj bi ukrep začel veljati.

4. Pristojni organ, ki prejme priglasitev po tem členu, lahko sprejme ukrepe v skladu s členi 18 do 23 v tej državi članici, kadar je ugotovljeno, da je ukrep potreben za podporo pristojnemu organu, ki izvede priglasitev. Kadar namerava pristojni organ, ki prejme priglasitev, sprejeti ukrepe, prav tako pošlje obvestilo v skladu z odstavki 1 do 3.

ODDELEK 2

Pooblastila ESMA

Člen 27

Usklajevanje s strani ESMA

1. ESMA ima vlogo spodbujevalca in usklajevalca v zvezi z ukrepi, ki jih sprejmejo pristojni organi v skladu z oddelkom 1. ESMA zlasti zagotovi, da pristojni organi pri sprejetih ukrepih sprejmejo dosleden pristop, kar zlasti velja, kadar je treba uporabiti pooblastila za posredovanje, za naravo teh ukrepov, njihov začetek veljavnosti in trajanje.

2. ESMA v 24 urah po prejemu priglasitve ukrepa v skladu s členom 26, ki ga je treba uvesti ali podaljšati v skladu s členom 18, 19, 20 ali 21, izda mnenje o tem, ali je ukrep ali predlagan ukrep potreben za obvladovanje izjemnih razmer. ESMA v mnenju navede, ali po njegovem mnenju obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj dogodkov, ki resno ogrožajo finančno stabilnost ali tržno zaupanje v eni ali več državah članicah, ali je ukrep ali predlagan ukrep primeren in sorazmeren za obvladovanje take ogroženosti in ali je predlagano trajanje vseh takšnih ukrepov upravičeno. Če ESMA meni, da mora za obvladovanje ogroženosti drug pristojni organ sprejeti kakršen koli ukrep, to tudi navede v svojem mnenju. Mnenje objavi na svojem spletnem mestu.

3. Če pristojni organ predlaga sprejetje ukrepov ali sprejme ukrepe, ki so v nasprotju z mnenjem ESMA iz odstavka 2, ali v nasprotju z mnenjem ESMA iz navedenega odstavka zavrne sprejetje ukrepov, na svojem spletnem mestu 24 ur potem, ko je prejel mnenje ESMA, objavi obvestilo, v katerem v celoti pojasni razloge za tako ravnanje. Če do tega pride, ESMA odloča, ali je primerno, da uveljavi svoja pooblastila za posredovanje iz člena 28 in ali so izpolnjeni pogoji za to.

4. ESMA redno pregleduje ukrepe, sprejete v skladu s tem členom, v vsakem primeru pa vsaj vsake tri mesece. Če se ukrep po koncu obdobja treh mesecev ne podaljša, samodejno preneha veljati.

Člen 28

Pooblastila ESMA za posredovanje v izjemnih razmerah

1. ESMA v skladu s členom 9(5) Uredbe (EU) št. 1095/2010, ob upoštevanju odstavka 2 tega člena:

- (a) od fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo neto kratke pozicije v določenem finančnem instrumentu ali kategoriji finančnih instrumentov, zahteva priglasitev podrobnosti takih pozicij pristojnemu organu ali njihovo razkritje javnosti; ali
- (b) prepove prodajo na kratko ali določi pogoje za ravnanje fizičnih ali pravnih oseb pri prodaji na kratko ali sklenitvi transakcije, ki ustvari finančni instrument, ki ni finančni instrument iz točke (c) člena 1(1), ali je povezana z njim, pri čemer je učinek ali eden od učinkov transakcije ta, da taka oseba v primeru padca cene ali vrednosti drugega finančnega instrumenta doseže finančno korist, ali uvede omejitve za tako prodajo na kratko ali transakcijo.

Ukrep lahko velja v posebnih okoliščinah ali pa zanj veljajo izjeme, ki jih opredeli ESMA. Izjeme se lahko zlasti določijo za dejavnosti vzdrževanja trga in dejavnosti na primarnem trgu.

2. ESMA sprejme odločitev iz odstavka 1, samo če:

- (a) se ukrepi iz točk (a) in (b) odstavka 1 nanašajo na ogroženost pravilnega delovanja in integritete finančnih trgov ali stabilnosti celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela, ko obstajajo čezmejni učinki; in
- (b) pristojni organ ni sprejel ukrepov za obvladovanje ogroženosti ali pa je eden ali več pristojnih organov sprejelo ukrepe, ki ne obvladujejo ogroženosti v zadostni meri.

3. Pri sprejetju ukrepov iz odstavka 1 ESMA upošteva, v kolikšni meri:

- (a) ukrep pomembno zmanjša ogroženost pravilnega delovanja in integritete finančnih trgov ter stabilnosti celotnega finančnega sistema v Uniji ali njegovega dela ali znatno poveča sposobnost pristojnih organov za spremljanje ogroženosti;

(b) ukrep ne povzroči tveganja regulatorne arbitraže;

(c) se učinkovitost finančnih trgov zaradi negativnih učinkov ukrepa, vključno z zmanjšanjem likvidnosti teh trgov ali ustvarjanjem negotovosti za udeležence na trgih, ne zmanjša nesorazmerno v primerjavi s koristmi ukrepa.

Če en ali več pristojnih organov sprejmejo ukrep iz člena 18, 19, 20 ali 21, lahko ESMA sprejme kateri koli ukrep iz odstavka 1 tega člena, ne da bi izdal mnenje iz člena 27.

4. Preden ESMA uvede ali podaljša ukrep iz odstavka 1, se posvetuje z ESRB in, kjer je to ustrezno, drugimi ustreznimi organi.

5. Preden uvede ali podaljša ukrep iz odstavka 1, ESMA zadevnim pristojnim organom prikladi predlagani ukrep. Priglasitev zajema podrobnosti o predlaganih ukrepih, kategorijo finančnih instrumentov in transakcij, za katere se bodo uporabljali, dokazuje, ki podpirajo razloge za uvedbo teh ukrepov, in čas, kdaj naj bi ukrepi začeli veljati.

6. Priglasitev je treba izvesti najmanj 24 ur, preden naj bi ukrep začel veljati ali bi bil podaljšan. Kadar ni mogoče upoštevati 24-urnega roka, lahko ESMA priglasitev izjemoma izvede manj kot 24 ur pred začetkom veljavnosti ukrepa.

7. ESMA objavi na svojem spletnem mestu obvestilo o odločitvi o uvedbi ali podalšanju ukrepov iz odstavka 1. V njem navede vsaj:

(a) uvedene ukrepe, vključno z instrumenti in kategorijami transakcij, za katere veljajo, in o njihovem trajanju; in

(b) razloge, zakaj ESMA meni, da je treba uvesti ukrepe, vključno z dokazi, ki podpirajo te razloge.

8. Potem ko ESMA sklene uvesti ali podaljšati ukrep iz odstavka 1, pristojnim organom takoj prikladi sprejete ukrepe.

9. Ukrep začne veljati, ko je obvestilo objavljeno na spletnem mestu ESMA ali po objavi na datum, določen v obvestilu, in velja samo za transakcijo, sklenjeno po začetku veljavnosti ukrepa.

10. ESMA svoje ukrepe iz odstavka 1 pregleduje v ustreznih intervalih in vsaj vsake tri mesece. Če se ukrep po koncu obdobja treh mesecev ne podaljša, samodejno preneha veljati. Odstavki 2 do 9 se uporabljajo za podaljšanje ukrepov.

11. Ukrep, ki ga sprejme ESMA v skladu s tem členom, ima prednost pred morebitnimi prejšnjimi ukrepi, ki jih je sprejel pristojni organ v skladu z oddelkom 1.

Člen 29

Pooblastila ESMA v izjemnih razmerah v zvezi z državnimi vrednostnimi papirji

V primeru izjemnih razmer v zvezi z državnimi vrednostnimi papirji ali posli kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev se uporabljata člena 18 in 38 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

Člen 30

Dodatna opredelitev neugodnih dogodkov ali neugodnega razvoja

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 42 za opredelitev meril in dejavnikov, ki jih morajo pristojni organi in ESMA upoštevati pri odločanju v katerih primerih obstajajo neugodni dogodki ali neugoden razvoj dogodkov iz členov 18 do 21 in člena 27 ter ogroženosti iz točke (a) člena 28(2).

Člen 31

Preiskave s strani ESMA

ESMA lahko na zahtevo enega ali več pristojnih organov, Evropskega parlamenta, Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo izvede preiskavo v zvezi s kakim vprašanjem ali ravnanjem, povezanim s prodajo na kratko ali uporabo poslov kreditnih zamenjav, da presodi, ali utegne to vprašanje ali ravnanje ogroziti finančno stabilnost ali tržno zaupanje v Uniji.

ESMA v treh mesecih po taki preiskavi objavi poročilo, v katerem navede ugotovitve in priporočila v zvezi s tem vprašanjem ali ravnanjem.

POGLAVJE VI

VLOGA PRISTOJNIH ORGANOV

Člen 32

Pristojni organi

Vsaka država članica za namene te uredbe določi enega ali več pristojnih organov.

Če država članica določi več kot en pristojni organ, jasno opredeli njihove vloge in določi organ, ki je odgovoren za usklajevanje sodelovanja in izmenjavo informacij s Komisijo, ESMA in pristojnimi organi drugih držav članic.

Države članice o teh določitvah obvestijo Komisijo, ESMA in pristojne organe drugih držav članic.

Člen 33

Pooblastila pristojnih organov

1. Pristojni organi imajo vsa nadzorna in preiskovalna pooblastila, potrebna za opravljanje nalog v skladu s to uredbo. Svoja pooblastila izvajajo na naslednje načine:

- (a) neposredno;
 - (b) v sodelovanju z drugimi organi; ali
 - (c) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodnih organih.
2. Pristojni organi imajo za opravljanje svojih nalog v skladu s to uredbo in z nacionalno zakonodajo pooblastilo:
- (a) zagotoviti si dostop do vseh dokumentov v kakršni koli obliki in prejmejo ali si priskrbijo njihov izvod;
 - (b) zahtevati informacije od katere koli fizične ali pravne osebe ter fizično ali pravno osebo po potrebi povabijo in zaslišijo, da pridobijo informacije;
 - (c) opravljati inšpekcijske preglede na kraju samem s predhodno najavo ali brez nje;
 - (d) zahtevati obstoječe evidence o telefonskih pogovorih in podatkovnem prometu;
 - (e) zahtevati prenehanje vsakega ravnanja, ki je v nasprotju z določbami te uredbe;
 - (f) zahtevati zamrznitev in/ali zaseg sredstev.
3. Pristojni organi imajo brez poseganja v točki (a) in (b) odstavka 2 pooblastilo, da v posameznih primerih od fizične ali pravne osebe, ki vstopa v transakcijo s posli kreditnih zamenjav, zahtevajo:
- (a) obrazložitev namena transakcije in ali je namenjena varovanju pred tveganjem ali čemu drugemu; in
 - (b) informacije, ki potrjujejo osnovno tveganje, kadar je namen transakcije varovanje pred tveganjem.

Člen 34

Poklicna skrivnost

1. Obveznost poklicne skrivnosti velja za vse fizične ali pravne osebe, ki delajo ali so delale pri pristojnem organu ali pri katerem drugem organu ali fizični ali pravni osebi, na katero je pristojni organ prenesel naloge, vključno z revizorji in strokovnjaki, ki jih je pristojni organ pogodbeno zaposlil. Zaupne informacije, ki so poslovna skrivnost, se ne smejo razkriti nobeni fizični ali pravni osebi ali organu, razen kadar je razkritje potrebno v sodnih postopkih.

2. Vse informacije, ki si jih pristojni organi izmenjajo na podlagi te uredbe in ki zadevajo poslovne ali operativne

razmere in druge gospodarske ali osebne zadeve, štejejo za zaupne in zanje velja poklicna skrivnost, razen kadar pristojni organ v času njihovega posredovanja navede, da se informacije lahko razkrijejo ali če je razkritje potrebno za sodne postopke.

Člen 35

Obveznost sodelovanja

Pristojni organi sodelujejo, kadar je to potrebno ali koristno za namene te uredbe. Pristojni organi si zlasti nemudoma izmenjajo informacije, potrebne za opravljanje nalog, ki jih imajo po tej uredbi.

Člen 36

Sodelovanje z ESMA

Pristojni organi za namene te uredbe sodelujejo z ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010.

V skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010 ESMA brez nepotrebnega odlašanja zagotovijo vse informacije, potrebne za opravljanje njegovih nalog.

Člen 37

Sodelovanje v primeru zahteve za inšpekcijske preglede ali preiskave na kraju samem

1. Pristojni organ ene države članice lahko zahteva pomoč pristojnega organa druge države članice pri inšpekcijskih pregledih ali preiskavah na kraju samem.

Pristojni organ, ki zahteva pomoč, obvesti ESMA o vsaki zahtevi iz prvega pododstavka. ESMA lahko na zahtevo usklajuje preiskave ali inšpekcijske preglede s čezmejnimi učinkom.

2. Kadar pristojni organ prejme zahtevo od pristojnega organa druge države članice za izvedbo inšpekcijskega pregleda ali preiskave na kraju samem, lahko:

- (a) sam opravi inšpekcijski pregled ali preiskavo na kraju samem;
- (b) pristojnemu organu, ki je predložil zahtevo, omogoči, da sodeluje v inšpekcijskem pregledu ali preiskavi na kraju samem;
- (c) pristojnemu organu, ki je predložil zahtevo, omogoči, da sam opravi inšpekcijski pregled ali preiskavo na kraju samem;
- (d) imenuje revizorje ali strokovnjake za izvedbo inšpekcijskega pregleda ali preiskave na kraju samem;
- (e) posamezne naloge, povezane z nadzornimi dejavnostmi, deli z drugimi pristojnimi organi.

3. ESMA lahko od pristojnih organov zahteva, da izvedejo posamezne preiskovalne naloge in inšpekcijske preglede na kraju samem, če te informacije upravičeno potrebuje za izvajanje svojih pooblastil, izrecno dodeljenih s to uredbo.

Člen 38

Sodelovanje s tretjimi državami

1. Pristojni organi, kjer je to mogoče, sklenejo z nadzornimi organi tretjih držav dogovore o sodelovanju glede izmenjave informacij z nadzornimi organi tretjih držav, uveljavljanja obveznosti iz te uredbe v tretjih državah in sprejetja podobnih ukrepov s strani nadzornih organov tretjih držav za dopolnitev ukrepov, sprejetih v skladu s poglavjem V. Ti dogovori o sodelovanju zagotovijo najmanj učinkovito izmenjavo informacij, ki pristojnim organom držav članic omogoča izvajanje nalog iz te uredbe.

Pristojni organ obvesti organ ESMA in pristojne organe druge države članice, kadar namerava skleniti tak dogovor.

2. Dogovor o sodelovanju vsebuje določbe o izmenjavi podatkov in informacij, ki jih zadevni pristojni organ potrebuje za izpolnjevanje obveznosti iz člena 16(2).

3. ESMA usklajuje pripravo dogovorov o sodelovanju med pristojnimi organi in zadevnimi nadzornimi organi tretjih držav. Za ta namen pripravi vzorce dokumentov za dogovore o sodelovanju, ki jih lahko uporabijo pristojni organi.

ESMA usklajuje tudi izmenjavo informacij, pridobljenih od nadzornih organov tretjih držav, ki so lahko pomembne za sprejetje ukrepov iz poglavja V, med pristojnimi organi držav članic.

4. Pristojni organi sklenejo dogovore o sodelovanju glede izmenjave informacij z nadzornimi organi tretjih držav samo, kadar za razkrite informacije velja varstvo poklicne skrivnosti, ki je najmanj enakovredno tistemu iz člena 34. Taka izmenjava informacij je namenjena opravljanju nalog navedenih pristojnih organov.

Člen 39

Prenos in hranjenje osebnih podatkov

Države članice v zvezi s prenosom osebnih podatkov med državami članicami ali med državami članicami in tretjo državo uporabljajo Direktivo 95/46/ES. ESMA pri prenosu osebnih podatkov v države članice ali tretjo državo upošteva Uredbo (ES) št. 45/2001.

Osební podatki iz prvega odstavka se hranijo največ pet let.

Člen 40

Razkrivanje informacij tretjim državam

Pristojni organ lahko podatke in analizo podatkov pošlje nadzornemu organu tretje države, kadar so izpolnjeni pogoji člena 25 ali 26 Direktive 95/46/ES, vendar samo za posamezne primere. Pristojni organ se prepriča, da je prenos potreben za namene te uredbe. Vsak tak prenos poteka ob dogovoru, da tretja država podatkov ne pošlje nadzornemu organu druge tretje države, če nima izrecnega pisnega soglasja pristojnega organa.

Pristojni organ informacije, ki so po členu 34 zaupne in ki jih je prejel od pristojnega organa druge države članice, razkrije nadzornemu organu tretje države samo, kadar je pristojni organ pridobil izrecno soglasje pristojnega organa, ki je posredoval informacije, in, kjer je to ustrezno, kadar se informacije razkrijejo izključno za namene, s katerimi je soglašal pristojni organ.

Člen 41

Kazni

Države članice določijo kazni in administrativne ukrepe, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev njihovega izvajanja. Navedene kazni in administrativni ukrepi so učinkoviti, sorazmerni in odvračilni.

ESMA v skladu z Uredbo (EU) št. 1095/2010 lahko sprejme smernice, s katerimi zagotovi dosleden pristop v zvezi s kaznimi in administrativnimi ukrepi, ki jih lahko določijo države članice.

Države članice Komisijo in ESMA uradno obvestijo o določbah iz prvega in drugega pododstavka do 1. julija 2012, prav tako ju takoj uradno obvestijo o morebitnih poznejših spremembah, ki vplivajo na te določbe.

ESMA na svojem spletnem mestu objavi seznam obstoječih kazni in administrativnih ukrepov, veljavnih za vsako državo članico posebej, in ga redno posodablja.

Države članice ESMA letno zagotavljajo zbirne informacije o kaznih in administrativnih ukrepih. Če pristojni organ javnosti razkrije, da je bila naložena kazen ali administrativni ukrep, o tem obenem uradno obvesti ESMA.

POGLAVJE VII

DELEGIRANI AKTI

Člen 42

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.

2. Pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 2(2), 3(7), 4(2), 5(4), 6(4), 7(3), 17(2), 23(5) in 30 se prenesejo na Komisijo za nedoločen čas.

3. Pooblastilo iz členov 2(2), 3(7), 4(2), 5(4), 6(4), 7(3), 17(2), 23(5) in 30 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev o preklicu začne učinkovati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akt, sprejet v skladu s členi 2(2), 3(7), 4(2), 5(4), 6(4), 7(3), 17(2), 23(5) in 30, začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje delegiranemu aktu v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

Člen 43

Rok za sprejetje delegiranih aktov

Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členi 2(2), 3(7), 4(2), 5(4), 6(4), 7(3), 17(2), 23(5) in 30 do 31. marca 2012.

Komisija lahko rok iz prvega odstavka podaljša za šest mesecev.

POGLAVJE VIII

IZVEDBENI AKTI

Člen 44

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za vrednostne papirje, ustanovljen s Sklepom Komisije 2001/528/ES⁽¹⁾. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁽¹⁾ UL L 191, 13.7.2001, str. 45.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

POGLAVJE IX

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 45

Pregled in poročanje

Komisija ob upoštevanju razprave s pristojnimi organi in ESMA do 30. junija 2013 Evropskemu parlamentu in Svetu poroča o:

(a) primernosti pragov za priglasitev in za razkritje iz členov 5, 6, 7 in 8;

(b) učinku posameznega razkritja zahtev iz člena 6, predvsem kar zadeva učinkovitost in nestanovitnost finančnih trgov;

(c) tem, ali je ustrezno neposredno, centralizirano poročanje ESMA;

(d) delovanju omejitev in zahtev iz poglavij II in III;

(e) primernosti omejitev nekritih poslov kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev in morebitnih drugih omejitev ali pogojev glede prodaje na kratko ali poslov kreditnih zamenjav.

Člen 46

Prehodna določba

1. Obstoječi ukrepi, ki spadajo v področje uporabe te uredbe in so veljali pred 15. septembrom 2010, se lahko uporabljajo do 1. julija 2013, če so priglašeni Komisiji do 24. aprila 2012.

2. Transakcije s posli kreditnih zamenjav, ki povzročijo nekrito pozicijo v poslu kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev, sklenjenem pred 25. marcem 2012 ali med odložitvijo omejitev o nekritih pozicijah v poslih kreditnih zamenjav državnih vrednostnih papirjev v skladu s členom 14(2), se lahko ohranijo do datuma ročnosti pogodbe o poslih kreditnih zamenjav.

*Člen 47***Osebj in sredstva ESMA**

ESMA do 31. decembra 2012 oceni svoje potrebe po osebju in sredstvih, ki izhajajo iz prevzema njegovih pristojnosti in dolžnosti na podlagi te uredbe, ter Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predloži poročilo.

*Člen 48***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. novembra 2012.

Vendar se členi 2(2), 3(7), 4(2), 7(3), 9(5), 11(3) in (4), 12(2), 13(4) in (5), 16(3) in (4), 17(2), 23(5), (7) in (8), in členi 30, 42, 43 in 44 uporabljajo od 25. marca 2012.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourg, 14. marca 2012

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

N. WAMMEN
